Nr. 23 (6904) WARSZAWA, PIĄTEK 22 STYCZNIA 1937 r. ROK XLI

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA GOTÓWKĄ

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3-ej po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

ADMINISTRACJA czynna od 9—5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-ej.

Cena numeru 10 groszy

ROBOTNIK

CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, UL. WARECKA Nr. 7
REDAKCJA — tel. 5.06-70
DYREKCJA — 2.20-13
ADMINISTRACJA — 5.13-80
DRUKARNIA — 2.76-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 117

Cena numeru 10 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, bez odnoszenia zł. 2.20 na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.
Oddziały: „NAPRZÓD" Kraków, ul. Św. Tomasza 11-a „GAZETA ROBOTNICZA" Katowice, ul. Teatralna 12. „ŁODZIANIN" Łódź, Al. Kościuszki 29. „ROBOTNIK PIOTRKOWSKI" Piotrków Tryb. ul. Piłsudskiego 64. „ROBOTNIK RADOMSKI" Radom, ul. Kelles-Krauza 1. „ROBOTNIK LUBELSKI" Lublin, ul. Bychawska 24. Przedstawicielstwo na Pomorze i Poznańskie: — Inowrocław, ul. Mikołaja 14 m. 2.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Na froncie madryckim bez zmian

Bitwa o Marbellę

NA FRONCIE MADRYCKIM.

Specjalny wysłannik agencji Havasa donosi, że po wczorajszej ofensywie w kierunku Las Rosas na prawe skrzydło gen. Mola, na wszystkich odcinkach frontu madryckiego panuje spokój. Na północ od miasta uniwersyteckiego i w okolicach Moncloa daje się słyszeć rzadka strzelanina. Wioski Majadahonda i Las Rosas są całkowicie zniszczone.

Wczoraj o godz. 9 rano samoloty powstańcze dokonały nalotu na stolicę. Niezwłocznie ruszyły przeciw nim myśliwskie samoloty rządowe. Doszło do walki powietrznej. Słychać było strzały karabinów maszynowych. Samoloty rządowe, unikając kul, wykonywały różne akrobacje. Słyszano również dalekie wybuchy. Trzymotorowce powstańcze bombardowały prawdopodobnie pozycje rządowe na froncie Madrytu.

BITWA NA FRONCIE MALAGI.

Z Gibraltaru donoszą, że gwałtowna kanonada, której odgłosy słyszane były wczoraj rano, zdaje się potwierdzać, iż wielka bitwa toczy się w okolicy Marbella. Wojska rządowe usiłują odebrać powstańcom miasta Marbella i Estepona. Posiłki, przeznaczone na odcinek Marbella, wylądowały wczoraj rano w Algesiras. Posiłki te przybyły z Marokka na statku transportowym.

ODPARCIE ATAKU NA MALAGĘ.

Agencja Havasa donosi z Malagi o odparciu przez artylerię zenitową ataku eskadry samolotów powstańczych.

NA FRONCIE BASKIJSKIM.

Rada obrony Bilbao donosi: Wczoraj od wczesnego rana trwa na froncie pojedynek artyleryjski, ogień artylerii rządowej poczynił wielkie spustoszenia w pozycjach powstańczych Anguioztar, Larrogain i Vergara. Na innych odcinkach frontu panował spokój.

POWSTAŃCZA ŁÓDŹ PODWODNA ZAPLĄTAŁA SIĘ W SIECI RYBACKIE.

Z Tarragony donoszą, że powstańcza łódź podwodna zaplątała się w sieci rybackie.

DONIESIENIA FASZYSTÓW.

Komunikat głównej kwatery powstańczej głosi: „Na całym froncie północnym zwykła kanonada i strzelanina. Wiadomości, szerzone przez radiostacje nieprzyjacielskie, wedle których czerwoni mieli zająć Cerro de Los Angeles, są — według komunikatu—absolutnie fałszywe. W rzeczywistości czerwoni przypuścili gwałtowny atak, podczas którego częściowo wtargnęli na nasze pozycje, lecz zostali odparci.

Klęska mrozów w Polsce

WISŁA ZAMARZŁA POD TCZEWEM.

Minionej nocy Wisła pokryła się lodami pod Tczewem. W ten sposób główna rzeka Polski zamarzła na całej przestrzeni, z wyjątkiem ostatnich kilometrów w dolnym biegu.

Powłoka lodowa na Wiśle grubieje z każdym dniem. Pod Zawichostem lody wynoszą 20 cm., pod Warszawą 17 cm., a pod Płockiem 16 cm. grubości.

PORTY RYBACKIE ZAMARZŁY.

Trwający nadal mróz nad brzegami morza polskiego spowodował częściowe zamarznięcie przy brzegach portów rybackich na Helu, w Jastarni i Wielkiej Wsi. Niesamowicie przedstawia się port w Wielkiej Wsi, gdyż na wbitych palach, nie osłonionych betonem, warstwa lodu stale narastającego tworzy fantastyczną kolumnadę. We wnętrzu basenów portowych obu portów trzyma się mała kra, w niczym nie utrudniająca żeglugi przybrzeżnej. Również wielka plaża wzdłuż brzegów półwyspu helskiego pokryta jest warstwą lodu, tworząc idealną autostradę przede wszystkim dla motocykli i samochodów. W Szwajcarii Kaszubskiej mróz osiągnął 15 st. poniżej zera.

MROZY NA BAŁTYKU.

Według wiadomości, nadeszłych z Elbląga, większa część zalewu Kurońskiego znajduje się już pod lodem. Na zamarzniętym zalewie uprawiany jest na wielką skalę sport — sanie z żaglami.

Na Wiśle, Mołtawie i kanałach, leżących w obrębie portu gdańskiego, pojawia się coraz więcej kra lodowa, która w dużym stopniu utrudnia żeglugę. Na niektórych kanałach komunikacja przy pomocy promów została przerwana. Port gdański nie zamarzł i ruch statków odbywa się nadal normalnie.

ZASPY ŚNIEŻNE W POŁUDNIOWEJ POLSCE.

Wskutek zasp śnieżnych na Pokuciu przerwana była komunikacja autobusowa również między Kołomyją, Horodenką a Stanisławowem oraz Kołomyją a Niezwiskami przez Obertyn.

Odrobek za pomoc zimową nie obowiązuje

W związku z wiadomościami o narzucaniu bezrobotnym obowiązku odpracowywania pomocy zimowej za udzieloną im pomoc, tow. Kwapiński, w wykonaniu uchwały Kom. Wyk. Komisji Centralnej, odbył w piątek, 15 b. m. konferencję z p. ministrem opieki społecznej. P. minister przychylił się do stanowiska iż za pomoc, na którą składają się dobrowolne ofiary społeczeństwa nie należy żądać odrobku, gdyż zbiórka była rozpisana nie na dokonanie określonych robót inwestycyjnych, lecz na pomoc bezrobotnym. W dalszym ciągu p. minister oświadczył, iż postawi tę sprawę na posiedzeniu Naczelnego Komitetu Pomocy Zimowej.

JAK DOWIADUJEMY SIĘ, NA WTORKOWYM POSIEDZENIU NACZELNEGO KOM. POMOCY ZIMOWEJ POWZIĘTO UCHWAŁĘ, ŻE BEZROBOTNI NIE MOGĄ BYĆ ZMUSZANI ANI ZOBOWIĄZYWANI DO ODPRACOWANIA OTRZYMANEJ POMOCY ZIMOWEJ.

Zamarzł na śmierć

w drodze z kopalni do domu

Wczoraj rano na drodze pomiędzy wsiami Trzegininą i Jerzmanowicami (Olkuskie) przechodnie natknęli się na zwłoki 33-letniego górnika Stanisława Śladowskiego z Jerzmanowic. Śladowski wracał do domu na rowerze po pracy w kopalni „Dorota" pod Dąbrową Górniczą i przypuszczalnie będąc niedostatecznie ciepło ubrany zmarzł na śmierć. Przy zmarzniętym górniku znaleziono 61 zł. gotówką, które po wypłacie wiózł do domu, oraz leżący obok rower.

Hiszpania walczy

w obronie swej wolności i niezależności

W wywiadzie z korespondentem „Daily Herald" hiszpański minister spraw zagranicznych Alvarez del Vayo oświadczył m. in.: „Niebezpieczeństwo bolszewickie" w Hiszpanii istnieje tylko w wyobraźni u tych, którzy stworzyli tę legendę i szukają pretekstu do pogorszenia sytuacji na Morzu Śródziemnym i w Afryce. Naród hiszpański udowodnił w ostatnich wyborach, że pragnie żyć w pokoju w ustroju demokratycznym, niewątpliwie bardzo postępowym z punktu widzenia ekonomicznego i intelektualnego, lecz w dalszym ciągu jest głęboko przywiązany do zasad wolności. Obecne położenie polityczne jest wynikiem stanu wojny. Nikt z nas nie uważa, aby obecny stan rzeczy był idealny. Po odniesieniu zwycięstwa dowiedziemy tego, przywracając możliwie najszybciej swobody demokratyczne, w tej liczbie i wolność religii.

Projekt ustawy, niemożliwej do przyjęcia

Podaliśmy przed dwoma dniami treść rządowego projektu ustawy o umowach zbiorowych pracy. Projekt ten jest obecnie przedmiotem obrad sejmowej komisji pracy.

Wystarczy rzucić okiem na ten projekt, by stwierdzić, że jest on dla robotników niemożliwy do przyjęcia. Już samo wyłączenie z działania ustawy olbrzymiej masy robotników i pracowników, zatrudnionych w zakładach państwowych i samorządowych, a także robotników rolnych i leśnych — czy robotnicy ci żyją z renty, a nie pracują w krwawym pocie na kawałek chleba? — czyni z projektu rządowego jakiś dziwoląg, nie zrozumiały dla robotników. A są też w projekcie wady, które w praktyce mogą zniweczyć tę korzyść, którą projekt przynosi objętym tym projektem robotnikom i pracownikom, o czym jeszcze napiszemy osobno.

To też WSZYSTKIE ORGANIZACJE ZAWODOWE ROBOTNIKÓW BEZ WZGLĘDU NA ICH KIERUNEK WYPOWIEDZIAŁY SIĘ JEDNOMYŚLNIE PRZECIW PROJEKTOWI RZĄDOWEMU.

A mimo to Rząd podtrzymuje swój projekt, a komisja sejmowa dyskutuje nad nim.

Obrady komisji są okryte tajemnicą. Donoszą nam, że wicemin. Jastrzębski, obecny w komisji, nie zabiera głosu i zachowuje dostojne milczenie. Zamiast niego przemawiają p. Klott i p. Wengerow i oczywiście bronią projektu, nie licząc się zupełnie z opinią związków zawodowych robotniczych i pracowniczych.

Jak się zachowują w komisji posłowie — żal się Boże! — robotniczy, nie wiemy. Pono sławetny p. Gardecki stara się jeszcze przelicytować gorliwość p. Wengerowa.

Masy robotnicze i pracownicze, dla których sprawa umów zbiorowych ma pierwszorzędne znaczenie, uczynią wszystko, by NIE NARZUCONO IM USTAWY, KTÓRĄ JEDNOMYŚLNIE ODRZUCIŁY.

Epidemja grypy

Ubezpieczalnie Społeczne na terenie całego kraju zawalone są pracą w niebywały sposób; wskutek nieustającej epidemii grypy, która przybrała nienotowane jeszcze dotąd rozmiary. W stolicy musiano zatrudnić dodatkowo 50 lekarzy dla odwiedzania chorych w domach. Lekarze domowi nie są bowiem w stanie załatwić otrzymywanych zgłoszeń i przekazują zgłoszenia do obwodów, skąd z kolei wysyłani są lekarze zastępcy. Wysoka gorączka, dochodząca do 40,5°, przy obecnej epidemii grypowej, powoduje alarmowanie pogotowia. Pogotowie ubezpieczalni ma tylko 2 telefony, będące stale w oblężeniu tak, że przy nieszczęśliwych wypadkach, wymagających natychmiastowego przyjazdu, nie można zawiadomić pogotowia. Na prowincji oczywiście jest jeszcze gorzej.

Świat arabski

wobec zagadnienia Palestyny

Z Jerozolimy donoszą: Deklaracja wielkiego muftiego M. A. Al-Husajni, złożona na komisji ankietowej, jest uważana za wyraz opinii całego świata arabskiego, uzgodniona poza tym w ogólnych swych liniach z kierowniczymi kołami Iraku, Sundii i Syrii. Zasadniczymi tezami Al-Husajni są: Arabowie palestyńscy mają bezwzględne prawo uważania Palestyny za swoją ojczyznę, nie tylko historyczną, ale i faktyczną, — Palestyna jest częścią ogólno - arabskiego terytorium, o ogromnym wszakże znaczeniu jako jedyny dostęp do Morza Śródziemnego, — zarząd narodowy winien być utworzony z uwzględnieniem teraźniejszych warunków demograficznych, — rozwój ekonomiczny i techniczny kraju musi postępować równolegle z rozwojem kulturalnym ludności.

Równocześnie donoszą, że w kołach zbliżonych do Naczelnej Rady Arabskiej mówią otwarcie, że pierwotne postanowienie niewystępowania wobec angielskiej komisji ankietowej było jedynie wybiegiem taktycznym, mającym na celu doprowadzenie Anglii, by zwróciła się o pośrednictwo do sąsiednich krajów arabskich, podobnie jak w sprawie zaprzestania zbrojnego powstania. Z tezami sjonistów Arabowie nie zamierzają polemizować i nie uważają siebie za „stronę" w rozgrywce o Palestynę.

Echa zajścia

na pograniczu z Litwą

Zajście pograniczne, które wydarzyło się przed kilku dniami na granicy polsko - litewskiej, zlikwidowane będzie na konferencji przedstawicieli władz granicznych polskich i litewskich, wyznaczonej na poniedziałek, 25 b. m.

Zajście pograniczne wydarzyło się w okolicach jeziora Dukszty, w odległości 39 kilometrów na południe od Dynaburga, w pobliżu bezpośredniej linii kolejowej, łączącej Wilno z Dynaburgiem.

Prasa litewska przedstawiła zajście pograniczne w sposób jaskrawie przesadny. („Press").

„Wolne" miasto Gdańsk

Władze gdańskie przeniosły w stan spoczynku radcę senatu, Leitgebera, oraz prokuratora Huelfa. Powodem tego zarządzenia mają być momenty polityczne, mianowicie opozycyjne przekonania tych urzędników.

Mróz trwa w dalszym ciągu

Wczoraj rano w dzielnicach wschodnich i południowych oraz częściowo na Pomorzu było chmurno, miejscami mglisto lub z drobnymi opadami śnieżnymi, w pozostałej części Polski utrzymywała się jeszcze pogoda słoneczna o zachmurzeniu umiarkowanym lub niewielkim. Temperatura o godz. 7-ej wynosiła od —7 st. na wybrzeżu i w górach do —16 st. w dzielnicach środkowych i Wileńszczyźnie. Drobne opady za dobę ubiegłą ogarnęły Pomorze oraz wschodnie i południowe okolice Polski.

Grubość szaty śnieżnej pozostaje nadal bez większych zmian.

Przewidywany przebieg pogody dnia 22 bm.: Naogół chmurno, rano miejscami mglisto, w ciągu dnia rozpogodzenia. W dalszym ciągu mroźno. Umiarkowane wiatry z kierunków wschodnich.

Bomby w Lizbonie

Ubiegłej nocy w różnych dzielnicach Lizbony wybuchły bomby. Dwie z nich eksplodowały niemal równocześnie w czasie przedstawienia w t. zw. „Domu hiszpańskim". Jedna bomba wybuchła w gmachu ministerium wychowania narodowego, inna znowu w radioklubie portugalskim, powodując przerwanie emisji radiowej. Wreszcie ostatnia bomba wybuchła w pobliżu anteny stacji nadawczej, szkody wyrządzone tam jednak były bardzo małe.

Budżet Min. Komunikacji

w komisji sejmowej

Z referatu, wygłoszonego przez p. Sikorskiego, wyjmujemy niektóre liczby, mogące zainteresować szerszy ogół. Niewątpliwie zaciekawi każdego, jaką też wartość przedstawiają koleje polskie. Otóż według bilansu na 31.12 1935 majątek kolejowy przedstawiał wartość 8 miliardów 586 milionów zł., a obroty przeszło 892 miliardy.

Dalej notujemy z referatu, iż na 18 milionów podróżnych jeżdżących za normalnymi biletami przypadą 126 milionów podróżujących za biletami ulgowymi.

Żądanie ulg działa zaraźliwie, powiada p. referent i przytacza przykład, że zdaniem Związku Izb. Przem. Handl. ostatnia reforma taryf była zbyt dorywcza i wprowadziła szereg ulg i zniżek niepotrzebnych.

Takie oświadczenie referenta dowodzi tylko, że w Min. Komunikacji słabo orientują się gdzie i komu należy udzielać ulg kolejowych.

Referent krytykuje politykę zakupów PKP., w których raczej obserwuje się tendencja potrzymywania cen, niżeli walkę o najtańszy materiał.

Tabor kolejowy — powiada referent — wymaga doprowadzenia do należytej sprawności, w ostatnich bowiem latach mało inwestowano, a tabor niszczy się.

Dalej podniósł referent znaczną rozpiętość jednych i tych samych wydatków w różnych dyrekcjach kolejowych.

Następnie zabrał głos minister Komunikacji p. Ulrych.

MOWA MINISTRA ULRYCHA.

Na wstępie p. minister zdał sprawę z tego, co w ciągu roku 1936-37 dotychczas wykonano w zakresie komunikacji.

W zakresie konserwacji dróg naprawiono drogi na przestrzeni 7.963 km., w tym remontem kapitalnym—1481 km., remontem drobnym 6.482 km.

Obok naprawy dróg przeprowadzono naprawę 17.963 mb. mostów, w tym 1.540 mb. mostów stalowych, 170 mb. mostów żelbetowych oraz 16.258 mb. mostów drewnianych.

W zakresie budowy dróg ulepszono nawierzchnię na przestrzeni 291 km., wykonano podbudowę pod ulepszone nawierzchnie drogowe na przestrzeni 33 km. oraz zbudowano nowych dróg państwowych 157 km. Ulepszenie nawierzchni odbywało się na najważniejszych szlakach komunikacyjnych między stolicą a granicami państwa, oraz między większymi ośrodkami gospodarczymi, natomiast budowy nowych dróg prowadzono przede wszystkim na Kresach Wschodnich.

Wśród ukończonych większych odcinków nawierzchni ulepszonych znajdują się drogi Warszawa — Modlin, Warszawa — Zegrze, Warszawa — Radzymin, Warszawa — Mińsk Mazowiecki, Warszawa — Lwów, Łowicz — Łódź, Łódź — Kalisz, Poznań — Września, Kraków — Katowice i Kraków — Wieliczka.

W budowie znajdują się odcinki dróg Radom — Kielce, Kraków — Zakopane i Częstochowa — Piotrków.

W zakresie budowy mostów zbudowano lub przebudowano 4.469 mb. mostów, w tym 195 mb. mostów stalowych, 1.331 mb. mostów żelbetowych oraz 2.943 mb. mostów drewnianych.

Z większych mostów drogowych oddano do użytku most stalowy na Pilicy i Spale, mosty żelbetowe na Pilicy w Białobrzegach, na Radomce w Jedlińsku, na Skawie w Makowie, na Tęczynce w Tęczynie, na Hrywdzie w Lubiszczycach i na Mławie w Szreńsku oraz mosty drewniane na Styrze w Majuniczach i Wilii w Wilejce.

WYKONANE PRACE.

Dalej podnosi p. minister ożywienie w budownictwie dróg wodnych oraz sprawę budowy zapory w Porąbce i zapory w Rożnowie.

Inwestycje w okresie 1937-8 będą kontynuowane w granicach mniej więcej dwuch ostatnich budżetów.

P. minister podkreśla znaczenie motoryzacji dla kraju i przedstawia wszystko, co w tej dziedzinie zrobione zostało celem motoryzacji kraju.

PRACOWNICY KOLEJOWI.

Następnie przechodzi p. minister do sprawy pracowników kolejowych, przy czym powiada:

„Emerytowani są pracownicy, którzy ukończyli 60 lat życia oraz pracownicy, których komisje lekarskie uznały za trwale niezdolnych do służby. Na ich miejsce przyjmuje się stopniowo pracowników młodych. W ciągu 1936 r. zarządziłem zwolnienie ogółem ok. 3950 prcowników".

P. minister obliczył, że daje to miesięczną oszczędność w kwocie około 330.000 zł. Wzrost wydatków emerytalnych spowodował obniżenie wydatków personalnych.

Służba kolejowa wymaga nie tylko ścisłej dyscypliny, lecz także poczucia osobistego spokoju i pewności pracowników, jednostek wykonawczych, poczucia, że zwierzchność, której podlega, jest jego oparciem. (Słusznie, ale tego właśnie na kolejach nie ma. Napiszemy jutro o tym osobno. Red.).

DYSKUSJA.

Bardzo ostrej krytyce poddał gospodarkę kolejową pos.. Starzak, który stwierdza, że koniec r. ub. i początek bież. nie był przyjemny pod względem sprawności kolei. Pociągi, które przychodzą od stacyj granicznych od czasu wprowadzenia restrykcyj celnych nadchodzą z opóźnieniem, co komplikuje całą sieć kolejową.

Pod względem taboru sytuacja jest fatalna. Budujemy nowe linie a tabor się nie powiększa. Brak nam sił fachowych. Nie dobrze jest także z węglem. Za mało kupujemy podkładów. Nie mamy żadnych rezerw, co jest dla kolei poprostu klęską. Była tu mowa o katastrofach. Należy ustalić hierarchię winy: najprzód idą urządzenia, sprzęt, po tym oszczędności, a dopiero później ludzie. Niestety, u nas odwraca się ten porządek i najprzód winni są ludzie.

Budżet M. S. Z.

w komisji senackiej

Sprawy emigracji i kolonij zajmują w tegorocznej dyskusji budżetowej czołowe miejsce. Wczorajsze przemówienie wiceministra Spraw Zagr. Szembeka w głównej mierze poświęcone było tym dwum tematom.

Ponieważ w dyskusji budżetowej podnoszono także słabą akcję propagandową Rządu polskiego zagranicę, przeto p. wiceminister Szembek uważał za stosowne także i zagadnieniu propagandy poświęcić większy ustęp swego przemówienia.

Po wiceministrze zabrała głos referentka budżetu sen. Jaroszewiczowa, która po omówieniu poszczególnych działów budżetu wyraziła solidarność z polityką naszego M. S. Z.

Dosłownie p. Jaroszewiczowa powiedziała:

„Trzeba podkreślić, że założenia polityki zagranicznej uzyskały przed tygodniem całkowitą aprobatę Komisji Zagranicznej Senatu".

Tę aprobatę gwoli pamięci notujemy.

O polityce zagranicznej na komisji wogóle nie mówiono.

Józef Compton

W Londynie zmarł w wieku lat 55 Józef Compton, poseł do angielskiej Izby Gmin i znany działacz socjalistyczny.

W r. 1933 Compton był przewodniczącym Partii Pracy.

Tow. Compton często reprezentował Partię Pracy na konferencjach międzynarodowych i stąd też znany był poza granicami swego kraju.

Nowe walki w Abisynii

Ras Desta na czele wojsk partyzanckich

Triumfalne zapewnienia Rządu włoskiego, że cała Abisynia została ostatecznie opanowana i że w kraju podbitym panuje spokój, okazały się nieprawdziwe. Doniesienia otrzymane z Abisynii dowodzą, że rozgorzały tam na nowo walki partyzanckie.

W południowych prowincjach Abisynii pojawiły się uzbrojone oddziały etiopskie, którymi dowodzi ras Desta. Oddziały te liczą ponad 10 tysięcy uzbrojonych i dobrze technicznie wyekwipowanych żołnierzy. Władze włoskie uciekły z terenów objętych działaniem oddziałów partyzanckich.

Przeciwko wojskom rasa Desty wyruszył sam wicekról Abisynii, marszałek Graziani, na czele silnych oddziałów. Kwatera główna marszałka Graziani została urządzona koło miejscowości Alata na abisyńskim pojezierzu. Marszałek Graziani planuje wykonanie szerokiego manewru okrążającego abisyńskie oddziały partyzanckie.

Wiadomości o wznowieniu walk wywołały wzburzenie we włoskiej opinii publicznej, która operacje wojenne w Abisynii uważała już za ostatecznie skończone. Jak się okazuje, na wezwanie rasa Desty zgłosili się pod sztandary abisyńskie także tacy wojownicy, którzy już formalnie poddali się zdobywcom włoskim, a teraz podnieśli broń przeciw okupantom. Ras Desta uważany jest przez Włochów za ostatniego dowódcę etiopskiego, którego nazwisko pociągnąć może wiele szczepów do szeregów partyzanckich.

Prasa włoska zapowiada, że ras Desta i jego żołnierze nie mogą spodziewać się żadnego pardonu ze strony włoskiej. Groźby te świadczą najlepiej, jakim ciosem dla Włoch stały się nowe walki o wolność Abisynii. („Press").

Wstrzymanie eksportu żyta

w obawie niedoboru i wzrostu drożyzny

Wstrzymanie eksportu żyta i mąki żytniej z Polski zagranicę na okres do dnia 4 lutego wywołało zniżkową tendencję żyta na rynkach krajowych. Najwyższa cena żyta w styczniu r. b. wynosiła 23 zł. za kwintal w Warszawie i Poznaniu, a w Gdańsku 24 zł. 75 gr.

Na wiadomość o wstrzymaniu eksportu zaczęła się zniżka cen żyta, która w Małopolsce wynosi dotychczas przeciętnie około 1 zł. 50 gr., w Warszawie 75 gr., na Pomorzu 50 gr., a w Poznaniu 25 gr. na kwintalu. Dalszy spadek cen żyta jest oczekiwany.

Rada Nadzorcza Polskiego Biura Eksportowego w Gdańsku zdecydowała się wstrzymać całkowicie eksport żyta na okres 2 tygodni pod wpływem zestawień cyfrowych, dotyczących wysokości wywozu żyta z Polski w ostatnich kilku miesiącach. Jak się okazuje, **w okresie od sierpnia do grudnia 1936 r. wywieziono z Polski za granicę przeszło 140 tysięcy ton żyta. W tym samym okresie 1935 roku wywieziono za granicę tylko 82 tys. 305 ton żyta.**

Tak bardzo zwiększony eksport żyta spowodowany został przez zakupy dokonywane częściowo na zapas przez państwa zachodnie i północne. Wskutek wzmożonego eksportu wzrastały w Polsce **ceny żyta ku granicy, która powodować musiała postępującą zwyżkę cen chleba i wszystkie związane z tą zwyżką konsekwencje.**

Wielki wywóz żyta z Polski obudził tym większe zaniepokojenie, że według obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego zbiory z roku 1936 są w Polsce **o blisko 200 tys. ton mniejsze aniżeli w roku 1935.** W tych warunkach można było żywić obawy, **że przy dalszym niezahamowanym eksporcie powstać mógł brak żyta w kraju w najgorszym okresie przednówka.**

Inne zboża, a mianowicie owies, jęczmień i pszenicę wywozić można w dalszym ciągu bez wszelkich ograniczeń.

Jak się zdaje, eksport żyta z kraju, jeżeli wogóle będzie przywrócony, odbywać się będzie aż do nowych zbiorów tylko w ograniczonych ilościach.

Niedola dyżurnych ruchu

Dalsze echa katastrofy w Mysłowicach

W związku z ostatnią katastrofą kolejową w Katowicach, zawodowe organizacje kolejarzy podnoszą wielce odpowiedzialną pracę dyżurnych ruchu. Sprawność i bezpieczeństwo ruchu kolejowego zależy bowiem w dużym stopniu od wartości pracy, przytomności umysłu, energii i woli dyżurnych ruchu. Jest to praca wyczerpująca i poważna, obwarowana groźnymi sankcjami w razie uchybień lub spowodowanych nieuwagą wypadków. Przy objęciu tych stanowisk wymagane są poważne kwalifikacje ogólne i fachowe.

Tymczasem nawet w stolicy na tak trudnych posterunkach niektórzy dyżurni ruchu, po zdaniu wszelkich egzaminów, są ciągle pracownikami czasowymi, opłacanymi dziennie według najniższych stawek. A iluż jest etatowych, którzy latami nie mogą przekroczyć granicy XII i XI grupy uposażeń. Płace w granicach od 120 do 150 złotych miesięcznie w stosunku do zadań i odpowiedzialności pracowników są wprost rażące.

Fatalne są również warunki pracy dyżurnych ruchu na dworcach kolejowych. Tak naprz. nawet w nowowybudowanych dworcach węzła warszawskiego i stacji podmiejskich lokale dla dyżurnych ruchu stanowią ciasne izdebki, pozbawione umywalni, wody, kuchenki do zagrzania strawy czy herbaty i t. p. W tych warunkach ludzie ci pełnią dyżury, podczas których winni mieć przez cały czas napiętą czujnie uwagę, przytomność umysłu, świeże siły i zdrowie.

Organizacje zawodowe kolejarzy wyrażają nadzieję, że znajdą się sposoby, aby zasadniczo uporządkować tę dziedzinę pracy kolejarzy.

Wypadek b. króla Edwarda

Wczoraj w Wiedniu krążyły pogłoski, że ks. Windsoru miał ulec wypadkowi samochodowemu. Jak wyjaśniono, samochód księcia jedynie zarzucił na lodzie. Książę nie doznał żadnych obrażeń.

Polityka wewnętrzna i zewnętrzna Japonii

Premier domaga się rozwiązania Parlamentu

Agencja Domei donosi: Premier Hirota wygłosił wczoraj przed parlamentem expose budżetowe. Budżet wynosi 3 miliardy jen. Premier sformułował program rządowy w 7 punktach, wysuwając na pierwszy plan uzupełnienie środków obrony narodowej, zapewniające Japonii bezpieczeństwo, możliwość prowadzenia narodowej polityki oraz utrzymania stanowiska jako stabilizacyjnego czynnika w Azji wschodniej, a także dalszego pokojowego rozwoju. Premier podkreślił, że nie można dopuścić do najlżejszego osłabienia w systemie obronnym. Armia domaga się niezwłocznego wzmocnienia siły zbrojnej w celu sprostania interesom obrony narodowej na kontynencie azjatyckim. Rząd japoński oczywiście nie ma zamiaru wszczynać wyścigu zbrojeń, lecz jedynie wzmacniając swój system obronny, Japonia może przystosować się do zmian w sytuacji międzynarodowej, zapobiec wojnie oraz wykonać narodową misję i zapewnić pokój i pomyślność.

Drugim punktem programu rządowego jest reforma szkolnictwa, mająca na celu przedłużenie okresu przymusowego nauczania oraz ulepszenia systemu wychowawczego.

Trzeci punkt programu przewiduje reformę systemu podatkowego w kierunku zwiększenia podatku dochodowego.

Punkt czwarty dotyczy stabilizacji życia narodowego w drodze przedsięwzięcia zarządzeń zapobiegawczych przeciwko katastrofom żywiołowym zarządzeń mających na celu polepszenie stanu zdrowotnego ludności, wreszcie zarządzeń popierających rozwój życia gospodarczego: rolnictwa, rybołóstwa, handlu i przemysłu.

Piąty punkt programu rządowego przewiduje szereg zarządzeń mających na celu rozwój przemysłu i ekspansji handlowej. Rząd projektuje kontrolę państwową nad przemysłem elektrotechnicznym, wprowadzenie kontroli handlu zagranicznego oraz usprawnianie stosunków narodowych w Japonii z za granicą w drodze ulepszenia komunikacji wodnej i powietrznej. Jednocześnie Rząd zapowiada popieranie emigracji.

Punkt szósty mówi o stosunkach japońsko - mandżurskich. Rząd zamierza popierać zakrojoną na szeroką skalę emigrację Japończyków do Mandżukuo oraz politykę inwestycyjną w tym kraju.

Siódmy punkt zapowiada reformę aparatu administracyjnego, która ma być połączona z reformą parlamentu i ordynacji wyborczej.

Rozpatrując stosunki pomiędzy Japonią a państwami zagranicznymi, premier Hirota oświadczył, że Rząd japoński dąży do zapewnienia Japonii stanowiska mocarstwa odgrywającego rolę stabilizacyjną w Azji wschodniej w drodze szczególnego wzmocnienia stosunków w Mandżukuo oraz ustalenia harmonijnych przyjaznych stosunków sąsiedzkich z Chinami. Premier uzasadnił wreszcie potrzebę antykomunistycznego układu z Niemcami zaznaczając jednocześnie, że przywiązuje wielką wagę do uregulowania stosunków sowiecko - japońskich.

PARLAMENT NIE DOPUSZCZA PREMIERA DO GŁOSU.

Na wczorajszym posiedzeniu Izby Parów przemówienia premiera Hiroty i ministra finansów Baby zostały przyjęte lodowatym milczeniem. W Izbie niższej mowy ministerialne przerywali okrzykami przedstawiciele wszystkich stronnictw. Najgwałtowniej atakowano ministra finansów Babę. Gdy prem. Hirota wszedł na trybunę, celem udzielenia odpowiedzi na jedną z interpelacyj, ciągłe przerywania nie pozwoliły na zabranie głosu. Ostatecznie premier wzburzony opuścił trybunę.

CZY PARLAMENT ZOSTANIE ROZWIĄZANY?

Po zakończeniu rady gabinetowej cesarz przyjął na audiencji prem. Hirotę. W kuluarach Parlamentu rozeszły się pogłoski, że premier domagał się rozwiązania izby.

Poniósł śmierć

w ucieczce przed sterylizacją

Przed komisją lekarską w Berlinie powołany został kupiec berliński, Max Weitkus, ojciec trzech dorosłych córek. Lekarze orzekli, że kupiec musi poddać się sterylizacji, jako umysłowo chory (?). Kupiec odwołał się do wyższego sądu zdrowotnego w Berlinie, ale bezskutecznie i dlatego postanowił zbiec. Za ostatnie pieniądze, jakie posiadał przy sobie kupił bilet do Halle, a potem piechotą szedł do Lipska, później do Czechosłowacji, gdzie chciał zamieszkać u krewnych, mieszkających w Karolowych Warach. Nie doszedł jednak do upragnionego celu. Na drodze do Karolowych Warów, już w granicach Czechosłowacji, dostał się pod koła samochodu i poniósł śmierć.

Anglja nie chce powszechnej służby wojskowej?

Minister wojny Duff Cooper, w czasie śniadania, wydanego w „Constitutional Club", oświadczył w przemówieniu: „Nigdy nie brałem pod uwagę przeprowadzenia poboru wojskowego w czasie pokoju. My nie mamy potrzeby tworzenia wielkiej armii dla obrony naszego terytorium. Chcemy natomiast posiadać małą armię, bardzo wyspecjalizowaną dla obrony imperium, a tego nam pobór nie da. Gdyby wojna wybuchła, to jednak mało wydaje się prawdopodobnym, byśmy mieli uciec się do poboru rekruta, tak jak to miało miejsce w czasie ostatniej wojny".

„Najstarszy Lucyfer" zawiódł

Jak nam donoszą z Poznania, przed Sądem Okręgowym w Ostrowie Wlkp. toczyła się rozprawa karna, świadcząca, że i w województwach zachodnich nie brak jeszcze ludzi bardzo ciemnych i łatwowiernych. Oto w okolicy Ostrowa grasował od pewnego czasu jako znachor i cudotwórca, Jan Tkacz, rodem z kieleckiego, z zawodu szewc. Zajmował się on jednak mniej swym zawodem, więcej zaś uprawiał szarlatanerię, głosząc wśród łatwowiernych, że leczy wszelkie choroby, bądź za pomocą cudownych ziół, bądź za pośrednictwem „najstarszego Lucyfera", który zawsze jest na jego usługi i przy pomocy którego umie poradzić wę wszelkich kłopotach. Jedną z ofiar jego stał się Franciszek Manys z pod Kępna, który, padłszy ofiarą kradzieży 100 zł., próbował przy pomocy „doktora" Tkacza odzyskać swą stratę. Mimo wielu tajemniczych zabiegów, których część odbyła się w lesie, i mimo ofiarowania przez Manysa dalszych 40 zł. na koszty sprowadzenia Lucyfera, pieniądze nie znalazły się, a rozgoryczony Manys poskarżył się policji, w wyniku czego Tkacz i jego wspólnik Ludziński, również z kieleckiego, karany już zresztą za rozmaite przestępstwa, zasiedli na ławie oskarżonych. Rozprawa obfitowała w momenty bardzo wesołe i humorystyczne, ostatecznie zaś sąd skazał obu oszustów na karę 3 tygodniowego więzienia, przy czym Tkaczowi, jako niekaranemu, wykonanie kary zawiesił na 2 lata.

Olbrzymia burza śnieżna nad N. Jorkiem

Przez cały dzień wczorajszy szalała nad Nowym Jorkiem burza śnieżna. Na ulicach leży powłoka śnieżna grubości 10 cm. 9 tysięcy robotników z 600 samochodami ciężarowymi pracowało całą noc nad oczyszczeniem ulic.

Znowu zatonął okręt

W dniu wczorajszym zatonął w pobliżu wybrzeży norweskich statek finlandzki „Savonmaa" wraz z całą załogą w liczbie 26 osób. Jest to już druga katastrofa finlandzkiego statku w bieżącym miesiącu. Jak wiadomo, w początkach stycznia zatonął w pobliżu wybrzeży Szkocji statek „Johanna Thorden" (5.000 ton), który odbywał pierwszą podróż i miał na pokładzie 81 ludzi załogi.

Kongres Partii

Przed doniosłymi rozstrzygnięciami

Niebawem, już za kilkanaście dni, w pięknym Domu Robotniczym socjalistycznego miasta Radomia rozpocznie się Kongres naszej Partii. Będzie to kongres doniosłych decyzyj.

Cała Polska z uwagą będzie śledziła przebieg tego Kongresu — nie tylko polski świat pracujący. *Cała Polska* — w tym niema żadnej przesady, bo „gasnący świat" „sanacji" zawiódł, to widzi dziś każdy. Zresztą sami przewódcy tego „świata" (m. in. Miedziński) poświadczają, że „obóz" znajduje się w procesie „dekompozycji", czyli rozkładu. Pokazało się więc (raz jeszcze!), że rację miała stara P.P.S.!

Stąd ogromny *wzrost autorytetu i wpływów P.P.S.* — który każdy widzi. P.P.S. *przetrwała* na swym odpowiedzialnym posterunku czasy niezmiernie trudne, które wymagały wielkiej siły moralnej i ofiar. Próbowano ją rozbijać, próbowano zastraszać, próbowano demoralizować. P.P.S. trwała — pracowała — walczyła. I teraz jest *silniejsza* moralnie i organizacyjnie, niż kiedykolwiek. Świadczą o tym wybory (np. w Łodzi), świadczy ogromnie rozwijająca się prasa, świadczy kolosalny rozwój ruchu zawodowego, świadczy wielki ruch oświatowy. Padają w proch, w nicość starannie pielęgnowane, z wielkim nakładem pracy (i kosztów!...) tworzone „konkurencyjne" organizacje „robotnicze"! I P.P.S. staje się w Polsce niemal *jedyną reprezentantką* wielkich mas proletariatu miejskiego i wiejskiego, wielkich rzesz pracowniczych.

To widzi każdy. To czują w Polsce wszyscy. Po 10 latach — licząc od r. 1926 — po dawnemu nasz dumny czerwony sztandar zwycięsko powiewa nad masami ludu pracującego.

Kongres będzie się odbywał pod znakiem *ogromnego wzrostu* wpływów partyjnych. I zarazem rozkładu „obozu" „sanacyjnego". W tej ciężkiej (dla naszych wrogów) sytuacji pozostaje im jeszcze jedna „karta": liczą — szczerze czy udają? — na *„rozdźwięki"* w PPS. Czytamy o tym nieraz w prasie „sanacyjnej" i endeckiej. Zapewniamy tych panów, że z tych nadziei nic nie będzie. Tak, jak ostatnia Rada Naczelna P.P.S. ujawniła niebywałą wprost *jedność* w łonie Partii, tak samo będzie na Kongresie. Piękne nadzieje tych panów zostaną zawiedzione tak samo, jak je zawiódł Kongres ludowców. Komuna? pewno, że próbuje — w myśl uchwał 7-go zjazdu Kominternu — przyczepić się tu lub ówdzie. Ale to było zawsze. To nie ma żadnego absolutnie znaczenia. Partia jest jednolita, skonsolidowana — i Kongres niewątpliwie to ujawni w całej pełni.

Przed Kongresem staną *trzy główne zadania* (wybory władz naczelnych pomijam).

I. Sformułuje stosunek Partii do bieżących zagadnień politycznych, gospodarczych, socjalnych, kulturalnych. Zajmie stanowisko w polityce zagranicznej i oceni należycie międzynarodową rolę faszyzmu (Hitler!) w przygotowaniach wojennych; zarazem wypowie opinię partii o obecnym kursie polskiej polityki zagranicznej, niewątpliwie bardzo krytyczną. Silnie podkreśli znaczenie *walki o demokrację* i konieczność współdziałania z chłopskim obozem demokratycznym. W zakresie gospodarczym i socjalnym wypowie się niewątpliwie za wielkim planem podstawowej *przebudowy* gospodarczej.

II. Kongres będzie Kongresem „programowym", t. zn. da Partii nowy *program*. Stary bowiem, w opracowaniu którego tak wybitną rolę odegrał nieboszczyk tow. Perl, przy całej swej przenikliwości (sformułowanie zagadnienia rządów po zwycięstwie ludu!) nie odpowiada nowym warunkom. Wystarczy przypomnieć, że ten stary program nie uwzględnia takich zjawisk — wówczas ich nie było! — jak *faszyzm*. A faszyzm jest dziś centralnym zagadnieniem polityki socjalistycznej! Dodajmy do tego np. inaczej dziś przedstawiający się stosunek do t. zw. *„warstw średnich"* (i chłopów!); dodajmy tak interesujący problem *„planizmu"* (plan reform tymczasowych, zwłaszcza gospodarczych) i t. p.

Dyskusja, prowadzona w Komisji Programowej i wogóle w Partii, ujawniła zgodne stanowisko niemal we wszystkich kwestiach podstawowych. O tym obszerniej innym razem.

Kongres da nam nowy program, i w taki sposób odegra niezmiernie ważną rolę w dziejach naszego ruchu. Nowy program stanie się *nową bronią* w walce o Demokrację i Socjalizm.

III. Kongres uchwali nowy *statut* Partii i w ten sposób stworzy doskonalsze ramy organizacyjne, w których będzie się odbywała praca i walka socjalistów polskich.

Oto są trzy główne prace Kongresu.

Ten Kongres jest kongresem *wzrostu* (sił) i *przełomu* (w sytuacji politycznej Polski). Stają przed nim zadania odpowiedzialne i trudne. Konferencje okręgowe P.P.S. w całej Polsce wybrały już lub wybierają delegatów. Świadomość *odpowiedzialności dziejowej* wszędzie w Partii wielka — tak wobec mas pracujących, jak wobec *Polski*. Od tej odpowiedzialności stara i wierna P.P.S. się nie uchyli. Po spadek (po „sanacji) wyciąga swe chciwe dłonie polski faszyzm hitlerowskiego typu, *endecja* różnych formacyj. Zadaniem Kongresu niewątpliwie będzie wskazanie dróg, na których padkobiercą stanie się lud pracujący, miast i wsi!

P.P.S. stała się dziś wielką siłą — polityczną, moralną, organizacyjną. Zawsze pracowała i walczyła *dla Polski* — Niepodległej Demokratycznej, Socjalistycznej I tym razem P.P.S. nie zawiedzie! Ani mas pracujących, ani Polski!

K. CZAPIŃSKI.

Przeobrażenia naszego prawa karnego

Chociaż od kilku już lat mamy trochę liberalny kodeks karny i nic się w tym prawie pisanym nie zmieniło — to jednak nasze faktyczne prawo karne uległo bardzo wielkim przeobrażeniom, które niewątpliwie znajdą wyraz w zapowiadanych już od dawna projektach reformy prawa karnego.

Mowa p. ministra sprawiedliwości, wygłoszona w Sejmie, aktualizuje to zagadnienie zapowiedzią bliskich reform procedury karnej i pewno niedalekich samego kodeksu karnego.

W jakim kierunku pójdą te reformy?

W ogólnych zarysach będzie to dalszy wzrost natężenia represji karnej, który się objawi zarówno w rozszerzeniu zakresu ściganych przestępstw, przyśpieszeniu dochodzeń i uprawomocnieniu się wyroków, wreszcie w zaostrzeniu wymierzanych kar.

Jeżeli idzie o rozszerzenie zakresu ściganych przestępstw, nie będą to prawdopodobnie żadne nowe zbrodnie, ani nieznane dotychczas przestępstwa. Nastąpiłoby prawdopodobnie przerobienie artykułów, określających pewne przestępstwa ,po którym łatwiej będzie podciągnąć pod dany artykuł stany faktyczne dotychczas teoretycznie niekaralne. Trudno dzisiaj przewidzieć czy kodeksowi naszemu przyswojona zostanie zasada analogii, według której karać można nie tylko czyny, objęte wyraźnie jakimś przepisem, ale i czyny ,w których sąd dopatruje się podobieństwo działań zakazanych Czy też może będzie to wyposażenie sądu w szerokie pełnomocnictwa karania według poczucia prawnego sądu.

Tak czy inaczej reforma, przed którą stoi sędzia karny, rozszerzy bardzo znacznie zakres jego władzy.

Co się tyczy sprawy przyśpieszenia wymiaru sprawiedliwości karnej i tutaj zamierzona reforma zdąża do dalszego ograniczenia dotychczasowych praw oskarżonego. Należy się spodziewać, że podjęta będzie próba skasowania w wielu sprawach dotychczasowych instancyj odwoławczych, oraz powierzenia dochodzeń i śledztwa w większym jeszcze, niż dzisiaj, zakresie, władzom administracyjnym i prokuratorskim.

Zaostrzenie wymierzonych kar stosuje się już obecnie, a po ewentualnych zmianach ustawodawczych utrwaliłoby się tylko i ujednostajniło, przybierając tym samym na sile.

Jakie jest stanowisko nasze wobec tych reform i projektów, nie trudno wyłuszczyć. Powtarzamy stale, że zagadnienie przestępczości nie jest sprawą ostrych ani łagodnych kar. Zjawisko to ma swoją własną logikę społeczną, niezależną od żadnych drakońskich środków. I dlatego, ponieważ zaostrzenie systemu karnego powoduje cierpienia, nie dające żadnych społecznych rezultatów, występujemy przeciw tym metodom walki z przestępczością.

Uczą nas tego zarówno doświadczenia pokoleń, jak i bieżące doświadczenia innych, oraz nasze własne.

Historia walki z przestępstwem jest historią łagodzenia środków karnych. Taki sam jest rozwój każdego myślącego sędziego karnego. Jak prawo karne czasów prymitywnych wierzyło, że przestępstwo wytępić można ogniem, żelazem i cierpieniem, tak wielu prawników młodej generacji wierzy w moc surowych, bezwzględnych kar. Doświadczenie wieków kazało prawu karnemu rozwijać się w innym kierunku. Doświadczenie życia przeobraża i sędziego karnego. I stąd ta wielka rozpiętość, spotykana często u sądzących generacyj.

Zresztą nie trzeba uciekać się do rozważań aż tak ogólnych. Nasze własne doświadczenie, bardziej bezpośrednie i zrozumiałe, wystarczą. Od lat sądy nasze mimo nieco liberalnego kodeksu karnego, sądzą bardzo surowo i prawo autorytatywne jest realizowane bez pisanych reform.

Przeszliśmy przez długi, bardzo długi, okres sądów doraźnych, statystyka wyroków zasądzających i surowości tych wyroków stale rośnie — *a przestępstwo także rośnie.* Więc mechanizm tej wagi nie jest w ten sposób ustawiony, że dużo kar daje mało przestępstw.

Na czym oparta jest nadzieja, że dalsze zaostrzenie systemu karnego sprowadzi inne wyniki?

Jesteśmy przekonani, że, jak dotąd, tak i dalej spowoduje tylko niecelowe wysiłki i niecelowe cierpienia.

DR. JÓZEF LOOS.

Przegląd prasy

U ŹRÓDEŁ ANTYKLERYKALIZMU. PANU B. K. W ODPOWIEDZI.

Pana B. K., znanego publicystę „Kur. Warszawskiego", szanujemy jako jednego z niezbyt licznych naprawdę kulturalnych publicystów burżuazyjnego obozu. Ten „Kurier" jeszcze trochę „endekuje", **ale 1) nie prowadzi brutalnej hecy antysemickiej; 2) broni (umiarkowanej) demokracji; 3) w polityce zagranicznej przeciwstawia się kierunkowi prohitlerowskiemu.**

W niedzielnym numerze „Kur. Warsz." znajdujemy obszerny artykuł p. B. K. w sprawie antyklerykalizmu polskiej demokracji. P. B. K. dziwi się, skąd ta ofenzywa? Przecież kościół jest wrogo usposobiony względem faszyzmu! i t.d.

Odpowiadamy w krótkich słowach. Punkt pierwszy — skąd ta „ofenzywa"? Otóż p. B. K. myli się: niema żadnej „ofensywy" — jest raczej **kontr-ofensywa".** Lewica musi odpowiadać na te codzienne ohydne napaści, które są prowadzone przez obóz klerykalny. Czy przypominać np. nagonkę, systematyczną, podstępnie organizowaną przez klerykałów na nauczycielstwo? Ta ofenzywa klerykalna nie cofa się nawet przed zwyczajnemi **łajdactwami.** Wystarczy wymienić specjalistę od denuncjacyj i oszczerstw „M. Dziennik" — np. ostatni artykulik, wyraźnie dający czytelnikowi do poznania, że to „Komintern" odwalił forsę na stworzenie 5-ciogroszowego dziennika PPS.!

A więc nie ofensywa, p. B. K., lecz **kontr-ofensywa.** Żałujemy mocno (ale „przykład uczy") że nawet p. B. K. widzi w demokratycznej kontrofensywie — rękę (wpływy) komunizmu... Czytamy:

> Jednakże t. zw. anti-klerykalizm socjalistyczny najświeższego stempla w swym obecnym wariancie wyrósł bardzo nagle i budzi usprawiedliwione zaciekawienie co do swego rodowodu. Dziwnie się on zbiega z narodzinami radykalistycznych sympatyj do „frontów ludowych", tych, oczywiście, w których niezbędnymi członkami i meneramі są także komuniści.

W innych ustępach jeszcze wyraźniej. Otóż, p. B. K. — radzimy stanowczo **zaprzestać** tych metod.

A teraz punkt drugi. P. B. K. dowodzi, że kler jest przeciwny faszyzmowi, przytacza głosy biskupów belgijskich i t. p. Istotnie, są takie głosy. Walka Hitlera z katolicyzmem usposobiła kler (przynajmniej część, kontr-przykład ks. biskup dr. Hudal w Austrji propagator hitleryzmu, patrz na ten temat specjalną broszurę O. Strassera) trochę krytycznie do hitlerowskiej odmiany faszyzmu. Ale pozatem w polskiej klerykalnej prasie sympatie profaszystowskie (np. do faszyzmu włoskiego typu) widzimy na każdym kroku, i to coraz silniejsze. Dla przykładu weźmy jezuicki „Przegląd Powszechny", w którym p. Sobański — cytowaliśmy to — gwałtownie agituje za faszyzmem w Polsce.

Owszem, są także inne prądy, raczej prądziki, np. chadecki. Ale czy nawet ks. Piwowarczyk nie propaguje gwałtownie korporacjonizmu? Usiłuje wprawdzie nadać mu odrębny charakter, ale to niezbyt się **udaje.**

Niestety, niestety, p. B. K. — nie widzi pan życia, nie czyta pan chyba prasy klerykalnej? „Dziwi się" pan. A my się dziwimy, że się pan dziwi!

NAPIĘTNOWANI.

Zwracamy uwagę ttow. czytelników na mowę min. Świętosławskiego w Sejmie. Klerykali zostali napiętnowani.

Przede wszystkim zostali napiętnowani **denuncjanci „Małego Dziennika",** którzy puścili w obieg haniebne oszczerstwo o jakichś oględzinach lekarskich w szkołach, które miały — rzekomo — charakter wybitnie — lubieżny...

A pozatym ujawniło się, w **jakim tonie** mówią dziś pp. księża do kierowników szkół.

Przytaczamy ustęp z mowy ministra:

> Mogę poza tym stwierdzić, że zawieszenie w urzędowaniu ks. B. Gramza nie było represją dyrekcji gimnazjum za wygłoszone przeciw Związkowi Nauczycielstwa Polskiego kazanie, lecz wynikiem nieposłuszeństwa służbowego ks. Gramza, który *wobec dyrektora gimnazium (!!)*, domagającego się, by nie poruszał wobec młodzieży kwestii, mogących podrywać autorytet nauczycieli, odpowiedział, *uderzając pięścią w stół, że nadal poruszać je będzie, dodając słowo „zrozumiano".*

Zaiste, niezwykłe stosunki.

ECHA KONGRESU LUDOWCÓW. GŁOS KONSERWY.

„Czas" jest o tyle zadowolony z kongresu, że — jak twierdzi — kongres główny akcent postawił nie na radykalnej reformie rolnej, lecz na **demokracji.** „Czas" boi się dalszej radykalizacji chłopów i wobec tego żąda **nie odpychania chłopów.** Echa tego stanowiska widzimy w znanej mowie sen Radziwiłła. „Czas" pisze:

> Streszczając wrażenie, jakie wywołuje kongres, trzeba podkreślić, że poszedł on po linii *politycznej*— pomimo pewnych usiłowań popchnięcia go w stronę agrarnego radykalizmu. Widocznie włościanom więcej zależy na prawach obywatelskich, niżeli na demagogicznych eksperymentach, które w niczym nie poprawią ich materialnego bytu, a wywołują groźny zamęt w naszym życiu gospodarczym. Z tego też punktu widzenia, należy oceniać stosunek Stronnictwa Ludowego do naszych wewnętrznych zagadnień. *Dalsze ignorowanie a nawet bojkotowanie tego Stronnictwa byłoby polityką błędną i dla Państwa niekorzystną.*

Słyszeliśmy jednak, że „organizowanie społeczeństwa" à la płk. Koc wcale nie zostało zaniechane.

„LEKCEWAŻENIE"...

W Senacie teraz biedni senatorzy „sanacyjni" wciąż skarżą się na „lekceważenie" ze strony Rządu. Wydaje się im nawet, że premier wogóle *żartuje* sobie z nich A jak może być inaczej? Czy p.p. senatorzy nie pamiętają, jak i przez kogo zostali „wybrani"?!

Bratnia *„Walka Ludu"* pisze na ten temat:

> Twórcy tego sejmu łudzili się jednak, a może tylko udawali, że się łudzą, iż martwy od urodzenia sejm ożyje, nabierze rumieńców i uzyska kontakt ze społeczeństwem. Wszelkie próby jednak zawiodły Sejm, jak się był narodził, tak pozostał *czymś życiu polskiemu obcym, niepotrzebnym, na co się uwagi wcale nie zwraca.* Z prądem życia poszedł nawet sam rząd, który nie otacza sejmu *ani zbytnią miłością, ani szacunkiem.*

A CO Z GDAŃSKIEM?

O Gdańsku jakoś zapomniano... Tymczasem proces hitleryzacji, niszczenia resztek demokracji, łamania konstytucji i t. d. idzie dalej. Na Lidze Narodów właśnie będzie postawiona ta sprawa. Jakie stanowisko zajmie Polska i Liga? Pisze na ten temat wileński *„Kurier Powszechny"*:

> Trudno domagać się od Rady Ligi Narodów, aby poszła dalej, niż tego będzie żądała Polska. Jeżeli kierownik naszej polityki zagranicznej podziela zdanie, że „sprawy wewnętrzne Gdańska *nas nic nie obchodzą*" (a nie brak dowodów, że dotąd był właśnie tego zdania), to wówczas wypadnie chyba stwierdzić, że Rada Ligi Narodów udzieli przebudowie państwowej Gdańska swego błogosławieństwa. *Bo kogo ten interes może obchodzić, jeżeli nie Polskę?*

Polityka, która uważa, iż ustrój Gdańska jest dla Polski *obojętny*, jest polityką szkodliwą. Glajchszaltowanie Gdańska jest pierwszym krokiem na drodze do wyrzucenia Polski z Gdańska.

K. CZ.

Berchtesgaden — drugą „stolicą" Niemiec

Hitler ma posiadłość w pięknej bawarskiej miejscowości górskiej Berchtesgaden. gdzie dotychczas spędzał wolny czas.

Obecnie Hitler zamierza więcej przebywać w Berchtesgadenie, a mniej w Berlinie. Wskazuje na to fakt, że przed kilkoma dniami przystąpiono do budowy w Berchtesgadenie filii urzędu kanclerskiego.

Berchtesgaden, mała wioska bawarska, stanie się niejako drugą „stolicą" Niemiec.

XXIV Kongres P. P. S.

Dnia 31-go stycznia, oraz 1-go i 2-go lutego 1937 r. odbędzie się w Radomiu XXIV Kongres P. P. S. z następującym porządkiem dziennym:

1. **Zagajenie.**
2. **Wybor Prezydium XXIV Kongresu.**
3. **Powitania.**
4. **Wybor Komisyj Kongresu: Mandatowej, Programowej, Statutowo-Regulaminowej, Wnioskowej, Matki.**
5. **Program P. P. S. *)**
6. **Statut organizacyjny P. P. S. *)**
7. **Sprawozdania: a) Centralnego Komitetu Wykonawczego polityczne, oraz organizacyjne i najbliższe zadania Partii, b) Komisji Rewizyjnej.**
8. **Dyskusja nad sprawozdaniami.**
9. **Sprawozdania: Komisji Programowej, Statutowej i Wnioskowej oraz głosowanie zgłoszonych rezolucyj i wniosków.**
10. **Wybory władz kierowniczych Partii.**
11. **Wolne wnioski.**
12. **Zamknięcie Kongresu.**

UWAGA: Odnośnie pkt. 5-go i 6-go. — Przy tych punktach przewiduje się jedynie referaty, poczym cała sprawa Programu i Statutu przejdzie do odnośnych Komisyj Kongresu, w których odbędzie się szczegółowa dyskusja nad zgłoszonymi projektami oraz nad wniesionymi do nich poprawkami i uzupełnieniami.

Obrady Kongresu rozpoczną się dnia 31-go stycznia b. r. o godz. 11-ej rano i toczyć się będą w sali Domu Robotniczego przy ul. Świeżej Nr. 1.

W przeddzień Kongresu t. j. 30-go stycznia b. r. zbierze się w Radomiu w tej samej sali Ogólnokrajowa Konfeerncja Kobieca P. P. S.

CENTRALNY KOMITET WYKONAWCZY P. P. S.

***

Szczegóły dotyczące Kongresu, przyjazdu, pobytu i wyżywienia delegatów zostały zakomunikowane drogą organizacyjną. Noclegi zbiorowe są zapewnione, a zatym zgłoszenia są niepotrzebne.

Natomiast delegaci lub goście, reflektujący na pokoje w hotelach, winni zgłosić się listownie pod adresem: Tow. Mieczysława Kowalczyka w Radomiu. Dom Robotniczy, ul. Kelles-Krausa nr. 1.

Roosevelt podejmuje walkę

z Sądem Najwyższym

Jak wiadomo, w pierwszej kadencji prezydentury Roosevelta, większa część jego ustawodawstwa dostosowanego do „Nowego ładu" została uchylona przez Sąd Najwyższy, jako rzekomo sprzeczna z konstytucją amerykańską.

Obecnie Roosevelt, chcąc się zabezpieczyć przeciw podobnym „niespodziankom", zwołuje specjalną konferencję do opracowania reformy Sądu Najwyższego.

Sąd ten, zwany „dziewięciu starców", składa się bowiem z 9 sędziów, z których 5 liczy ponad 70 lat, jest wrogo usposobiony do wszelkich reform społecznych. By zaprowadzić swój społeczny „Nowy ład", Roosevelt musi najpierw zrobić ład w sądownictwie.

W ciężkim przemyśle

120.000 zł. odprawy i nową posadę otrzyma inż. dyr. Przybylski

W związku z mianowaniem inż. Zdzisława Roehra generalnym dyrektorem hut „Wspólnoty Interesów“ i usunięciem tym samym dotychczasowego gen. dyr. inż. M. Przybylskiego z zajmowanego stanowiska, dowiadujemy się, że prezes „Zjednoczenia Górniczo - Hutniczego“, które jak wiadomo, reprezentuje obecnie portfel akcji „Wspólnoty“, p. Wiktor Przedpełski zatwierdził p. Przybylskiemu ustny kontrakt służbowy, zawarty z b. właścicielem większości akcji, p. Flickiem, opiewający do końca 1936 roku tak, że p. inż. Przybylski, odchodząc obecnie ze „Wspólnoty“, otrzyma odprawę w wysokości dwuletnich (obniżonych) poborów, a więc sumę 120 tys. zł.

Według krążących pogłosek, inż. Przybylski otrzyma nową posadę w przemyśle śląskim.

Robotnicy popierajcie swoje pismo

Subwencja Funduszu Pracy w Lublinie

na... orkiestrę dla Z.Z.Z.?

Wśróda bezrobotnych w Lublinie panuje duże rozgoryczenie. Powodem tego jest kursująca po mieście wiadomość o przyznaniu i wypłaceniu przez p. o. dyrektora miejscowego Zarządu Funduszu Pracy, p. Kowgowda, większej subwencji na kupno instrumentów muzycznych dla orkiestry ZZZ.

P. Kowgowd, otoczony ze wszystkich stron różnymi „działaczami“ BBS-wskimi, uważał widocznie za wskazane zjednać sobie również sympatję. Wysokości subwencji, oczywiście nie znamy; wtajemniczeni jednak wymieniają dość znaczną, jak na dzisiejsze czasy, kwotę.

Nie mamy nic przeciw popieraniu orkiestr. Uważamy jednak, że dopóki bezrobotnym z głodu kiszki marsza grają, a dzieciom ich brak ciepłej strawy, odzieży i obuwia, podobne subwencje z funduszów, przeznaczonych na pomoc dla nich, są zupełnie niewłaściwe.

Najprzód chleb, a dopiero potym — w miarę możności — muzyka i sztuki piękne. **S. ł.**

Baczność kapelusznicy, modniarki i szwaczki słomki

Zawiadamiamy, że robotnicy branży kapeluszniczej w Krakowie stoją w akcji o umowę zbiorową.

Zwracamy więc uwagę, aby robotnicy tej branży zaniechali przyjazdu do Krakowa, w celu podjęcia pracy. **Zarząd Zw. Odzież. Oddział I w Krakowie.**

Z Okręgu Konińskiego

Co zagraża „bezpieczeństwu publicznemu“

Oddział T. U. R. w **Koninie** zgłosił do Starostwa, że w dn. 17 b. m. będzie wystawiona sztuka p. t. „Hiszpanio, zbudź się“. Starostwo po paru dniach zwlekania odpowiedziało odmownie z powołaniem się na spokój, porządek i bezpieczeństwo publiczne.

Pod jakim względem odegranie wymienionej sztuki miało zagrażać porządkowi publicznemu, pozostaje tajemnicą tut. władz administracyjnych.

Powiatowy zjazd robotników rolnych

17 b. m. odbył się powiatowy zjazd robot. rolnych pow. konińskiego przy masowym udziale robotników. Przemawiali tow. B. Mikołajewski i t. Kleszcz. Zjazd potępił postępowanie obszarników, to jest wstrzymanie przez nich należności za pracę. Wezwanie do pomocy zimowej zebrani przyjęli do wiadomości i zastosowania.

Zebranie P. P. S.

Tegoż dnia wieczorem odbyło się masowe zebranie organizacyjne członków i sympatyków P. P. S. w Zagórowie. Przemawiał t. B. Mikołajewski piętnując obłudę i zakłamanie miejscowych „narodowców“ z miejscowym proboszczem na czele, który co niedziela rzuca z ambony gromy na naszych towarzyszy.

Nic to nie pomoże, bo robotnik i chłop przejrzał na oczy i poznał się na fałszu i obłudzie.

Koszty oświetlenia

W kosztach oświetlenia elektrycznego żarówka wynosi 8—10%, pozostałe zaś 92—90% przypada na opłatę za prąd. — Ażeby wydatek na prąd najekonomiczniej wyzyskać, należy stosować takie żarówki, które najdoskonalej przeistaczają energię elektryczną na światło.

Sprawdzian dobroci żarówki jest w chwili obecnej dla wszystkich dostępny i łatwy dla orientacji, bo przy kupnie należy jedynie zwrócić uwagę, że żarówka posiada stempel fabryczny jej wydajności świetlnej w Dlm i rzeczywistego poboru mocy prądu w watach.

Osramówki D wyrobu polskiego posiadają wycechowane na trzonku żarówki, a gwarantowane przez fabrykę właściwości wyżej wspomniane, wskutek czego wysoki i nieprześcigniony ich gatunek każdy może sam bezpośrednio stwierdzić i przekonać się, że istotnie żarówki te dają więcej światła, bez powiększenia kosztów prądu. (r).

Kronika Zagłębia Dąbrowskiego

Nowe kancelarie rejentalne rosną jak grzyby po deszczu

W Czeladzi — mieście, liczącym około 25.000 ludności, otwarta została w dniu 11 stycznia kancelaria notarialna.

Jak nas poinformowano, w Zagłębiu powstanie jeszcze parę nowych kancelaryj notarialnych, a mianowicie: po jednej w Dąbrowie Górniczej i Sosnowcu i dwie w Będzinie.

Przy takiej liczbie kancelaryj zarobki panów rejentów nie będą należeć do lukratywnych. Zapewne i ubieganie się o te stanowiska przez prawników nie będzie tak gwałtowne, jak dotychczas.

Tabela wygranych

12-ty dzień ciągnienia IV klasy 37 Loterii Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

Zł. 75.000 — 19568 37044
Zł. 10.000 — 183524
Zł. 5.000 — 58269 68587 77318
Zł. 2.000 — 1365 9712 10352
15512 37439 45689 57297 63243
89847 92147 102663 105297 111494
122671 147100 194263
Zł. 1.000 — 2958 7584 8026
12504 15275 18922 18927 19851
20005 22879 28869 31892 33211
33452 49185 53316 53637 65398
66534 68310 75199 90558 117855
106279 114581 116297 133236 133994
136452 148559 161170 183988 184685

Wygrane po 200 zł.

205 304 85 485 561 702 40 57 1154
254 412 49 607 806 86 2257 509 783
857 916 65 3001 138 470 79 552 631
822 4000 10 118 40 224 357 479 505 66
613 931 5056 120 233 46 359 462 590
655 69 805 69 87 6269 405 750 74 863
92 942 93 7156 227 334 41 937 48
8045 396 9140 388 505 25 62 78 634
89 738 10130 232 457 80 81 510 97
773 844 924 87 92 96 11072 570 91
12008 79 136 81 335 492 699 788 826
1306. 190 217 45 314 54 412 613 768
939 14008 96 170 304 36 456 808 62
150031 35 66 164 233 317 60 459 599
648 96 764 72 955 68 89 16129 218 360
473 516 941 82 17017 101 7 53 291
476 501 65 610 41 844 948 65 18378
555 625 872 928 70 19049 253 512 21
61

20010 78 81 123 44 229 91 310 456
95 770 21062 133 62 310 33 86 685 716
26 955 22172 93 350 75 452 63 538 722
62 64 95 856 23256 71 470 82 548 88
658 81 771 73 846 95 24094 197 417
593 680 818 85 25014 38 73 81 145
288 525 601 64 701 943 26010 94 271
411 72 529 56 725 808 33 98 27258 92
211 572 600 54 87 733 37 44 47 854
917 28273 337 608 732 54 902 57
20041 98 237 55 318 25 64 83 510 612
717 77 909 30203 313 630 91 723 870
953 31094 126 383 481 531 73 736 54
858 931 32162 246 499 525 629 747
817 49 962 33178 258 406 60 520 706
33 823 32 950 34314 425 732 876 981
35003 48 73 210 316 61 618 846 949
63 79 36211 416 516 816 18 27 64
37298 338 532 680 747 549 38009 40
47 239 52 459 639 801 94 39132 76 290
394 406 207 48 502 93 766 851 94 961

40123 530 774 65 834 920 41022 24
76 133 80 260 301 419 50 628 703 12
48 92 879 979 42 42247 92 356 701 939
45 34041 205 35 387 416 99 690 961
44252 313 400 57 776 80 815 78 84
45025 330 490 513 654 762 69 81 882
95 954 46094 143 226 535 55 81 614
50 806 45 942 47066 189 399 748 504
726 808 903 61 48081 185 537 633 712
24 35 952 49030 139 354 475 78 542
832 46 986
50131 453 504 621 58 900 51163 278
815 19 32 52145 297 322 441 87 573
79 718 28 73 802 950 53009 49 301 06
486 676 808 40 904 25 54003 157 216
307 54 434 612 967 87 55028 34 35
57 407 31 523 66 621 710 46 90 941
920 44 51 16068 78 223 85 339 584
692 57137 202 08 33 373 86 585 783
98 832 45 58265 470 611 706 815 52
927 47 59047 76 122 55 60 400 21 34
526 657 710 912

60044 194 271 301 38 87 404 536
990 61000 37 95 132 215 98 256 851
73 62088 170 213 435 558 713 827 72
950 63333 79 443 94 619 708 72 83
385 88 991 64008 150 361 91 491 94
564 95 581 90 708 900 62 92 65060
213 270 461 712 47 84 66031 164 218
20 420 86 584 631 47 937 67031 39
164 258 94 341 95 547 96 672 789 812
68049 85 210 13 24 39 46 55 381 426
86 582 700 828 900 69 69078 134 364
81 428 544 715 896 921 33 85
70078 98 116 88 202 374 91 606 817
71359 560 601 13 15 58 75 87 94 786
827 59 48 72075 182 286 98 821 991
96 73300 562 74139 95 357 94 456 582
863 92 969 81 75120 367 999 76019
287 495 698 817 978 77136 96 259 339
67 434 35 904 78017 98 202 307 56
463 91 674 793 851 68 79063 66 124
338 56 60 694 93 765 803
80013 19 81 281 86 353 94 471 577
83 632 68 748 858 59 906 81098 149
64 235 92 314 415 748 949 82009 43
104 28 229 58 85 638 803 953 83078
98 564 684 706 838 84167 344 52 606
40 55 820 85213 560 642 754 55 857
86102 206 90 598 621 824 904 77
87454 85 546 97 612 47 868 950 80
88039 47 133 98 209 35 75 301 83 781
820 89181 239 60 98 308 24 57 80 440
694 800 17 973
90041 86 152 237 401 75 710 93 826
91162 207 425 301 92101 440 571 817
58 942 46 93271 416 48 835 82 94012
444 539 752 879 912 95323 405 48 557
614 794 845 96023 267 83 343 62 412
69 650 74 97003 65 126 290 326 493
87 554 91 624 71 779 966 98102 43
204 557 668 772 93 853 66 917 99147
245 53 75 386 435 540 44 682 868
904 27 92
100221 97 348 544 625 97 786
101014 230 49 549 700 38 94 890
989 102266 319 458 608 21 24 746
885 970 103... 111 54 44 289 329
87 68 91 548 664 89 95 791 862 89 99
910 104237 534 49 781 940 83 105006
232 62 69 316 51 406 500 813 23 90
106094 111 46 49 230 543 83 685
107002 35 65 162 222 23 650 771 846
78 968 108000 242 84 392 541 744
819 955 109003 122 62 237 531 625
844 72 900 110116 34 51 207 13 79
548 607 704 842 98 906 111284 402
16 35 84 567 74 91 705 55 902 4 30
69 112223 88 473 531 619 90 779 83
881 971 113014 39 54 82 583 89 979
114607 91 808 35 53 965 115006 93
315 19 575 774 857 83 116000 7 83
195 261 328 63 460 734 63 825
117145 205 668 118088 173 227 354
854 923 50 119045 287 334 87 454
557 879 994 120137 212 92 96 521
31 658 758 943 121106 234 78 409
122035 50 95 107 19 298 609 950
123002 5 18 397 445 723 124143 450
91 652 83
125009 145 57 402 701 875 929 33
73 126187 320 22 33 41 527 54 67
635 93 95 771 840 42 922 127037 52
283 484 828 128016 62 64 457 739
98 826 998 129034 59 228 721 130011
12 36 67 68 198 282 630 97 806 72 90
965 131035 54 161 271 354 78 414
15 80 778 132083 139 395 498 847
133183 321 43 420 81 648 134005
535 74 682 831 927 135169 263 87
96 520 67 756 842 65 99 136075 287
620 90 700 137023 49 152 227 307 67
483 538 696 717 138203 88 321 88
96 479 858 994 139194 350 500 883
999 140036 147 243 398 488 811 46
928 87 92 141045 60 288 490 529
64 68 604 787 142079 253 58 463 562
803 54 901 10 143012 141 63 278 358
95 405 577 609 798 856 962 84 144135
210 429 42 96 145022 396 441 58
612 751 57 935 47 82 146143 262 470
89 768 809 147142 481 582 697 702
49 54 60 72 860 70 973 148080 101
66 273 312 51 98 448 570 766 68 981
149006 200 26 73 391 629 897
150015 54 286 315 32 65 409 60 597
615 789 819 927 151059 85 210 73
331 38 445 527 840 73 909 34 80
152053 236 318 590 878 951 153075
101 206 33 348 81 490 510 725 79
95 957 81 96 154199 321 425 42 69
671 701 19 851 984 155038 74 232
301 438 724 64 810 26 71 156080
260 471 94 541 741 992 157138 93
373 636 56 73 872 76 928 70 158227
34 460 576 653 831 69 92 903 50
159102 83 262 358 73 464 530 631
94 717 82 160020 122 511 29 97 881
977 161042 95 162083 241 45 49 61
547 672 901 163084 113 55 458 721
805 164117 250 361 425 696 94 711
842 990 165011 322 81 401 627 74
820 940 166000 208 87 408 26 42 621
69 70 167155 223 331 442 62 755 802
168104 38 53 248 345 59 60 65 84
412 94 512 49 741 53 911 48 55 70
169081 302 11 69 90 580 665 838 48
170019 67 96 419 42 91 564 686 758
923 28 39 171083 89 139 99 280 338
69 405 593 172020 157 302 36 39
570 812 970 87 173019 361 487 558
613 45 174125 267 314 29 77 459 626
848 954 90
175059 93 627 847 176018 60 96
172416 46 595 631 768 853 909 67
177052 138 488 501 2 89 707 77 940
178082 106 284 99 387 497 789 831
938 179108 39 366 408 75 88 753 759
180351 571 695 818 22 946 181054 77
147 252 348 412 612 725 815 972
182348 81 455 525 800 6 42 99 183055
76 98 138 367 459 522 616 18 707 917
79 184039 135 227 404 13 185164 287
616 46 81 856 186152 223 52 54 448
505 647 55 905 6 187210 606 60 97
804 905 64 188222 77 440 78 617 721
807 948 58 189084 99 101 41 212 541
744 958 190296 329 444 515 18 35 986
191017 308 16 88 521 48 655 57 837 54
993 192187 520 930 193042 148 281
300 94 522 33 68 682 736 802 194056
196 423 554 642 74 83 751 90 895

III ciągnienie

Po 200 zł.

419 576 920 1219 339 767 75 831 50
996 2482 751 3218 622 990 4132 511
659 702 845 905 5573 742 874 964
6198 664 815 912 7074 296 96 489 795
872 8067 202 32 43 420 40 656 788
9051 493 737 901 82 10627 803 11009
278 504 740 12475 655 849 943 70
13141 282 515 86 824 34 14067 125 381
561 920 59 61 74 15091 583 52 990
16036 224 632 59 73 977 17188 294 614
78 827 18060 762 82 19501 73 643 906
20179 434 89 813 18 51 21042 80 467
508 22697 24136 244 88 405

25043 174 201 86 568 844 900 26139
42 344 966 83 27312 66 613 950 28372
839 29050 644 783 30159 622 705 977
96 31041 319 631 946 32487 544 739
992 33036 311 458 909 16 34128 264
415 762 881 920 57 35285 87 358 449
519 706 31 36172 204 21 649 704 896
956 37170 706 848 38182 526 39137
335 506 748 40344 518 41104 64 207
497 507 818 45 42049 137 367 75 564
43023 128 94 373 84 598 99 831 78
44342 437 714 882 45012 549 53 786
994 46376 486 706 52 47091 255 68 323
83 88 461 94 563 83 709 48322 551 695
99 49426 596 800 88

50011 206 81 460 610 814 51228 466
871 52219 533 807 53678 835 54078
914 96 55049 52 114 15 683 845 56178
225 357 685 800 21 57312 537 817
58164 252 824 59081 892 943 60169
253 900 61232 497 578 654 96 708 800
62857 953 63082 194 274 82 560 775
851 64016 100 68 229 358 473 756
65430 33 548 62 809 66298 460 754
67033 116 231 555 856 99 68165 69120
45 71 708 43 67 70133 218 330 83 512
1936 610 804 71531 72849 62 73162 81
227 320 98 680 74042 96 782 829 956

75062 116 393 494 684 941 76056
172 367 467 781 77117 76 427 504 916
78081 83 132 380 641 906 79021 393
467 512 704 875 80442 72 87 534 58
99 81511 861 82105 893 977 83002
205 349 84 462 82 557 70 81 84082
123 313 540 742 85319 515 72 80
86077 925 87383 861 88178 532 712
883 909 89232 547 787 991 90691
91286 900 82 84 92354 61 989 83048
181 361 693 94319 446 778 858 95145
289 370 96380 826 970 97015 139 64
98414 686 755 885 99218 448 711 916
21
100327 419 551 609 101074 168 374
102262 307 96 442 843 86 103545
104124 264 785 105091 102 243 431
555 106289 330 557 831 107007 34
282 805 941 108154 782 94 973 109119
394 611 110242 320 715 21 111385 681
972 112415 544 97 784 113178 113 178
344 473 501 93 601 704 114053 304
447 80 115129 116201 570 117004 122
647 775 862 933 49 118532 666 119804
97 120132 225 645 70 915 998 121117
86 247 551 643 882 122080 231 316
35 41 587 794 123214 472 594 124613
703 27

125061 424 963 126175 289 454 69
513 77 806 933 127419 697 928 128011
209 809 919 129290 320 49 635 84
751 849 134404 23 656 962 131129 38
309 47 65 661 962 132183 133022 32
450 545 637 134156 469 572 609 845
135121 316 506 707 136110 219
137128 61 375 961 138090 263 92 384
471 859 924 139037 144 575 657 807
52 61 942

140475 552 863 919 45 141022 512
964 142193 274 583 143066 124 294
615 63 826 991 144350 633 71 815
145262 633 710 74 901 146319 465
742 578 147101 480 664 958 148425
29 580 631 947 149239 45 352 417 68
652 150320 408 828 151948 159 324
563 851 152093 598 817 45 153112
606 46 796 898 154021 159 643 51
53 948 155011 133 573 156015 41
128 208 11 44 466 492 762 81 861
157105 33 331 405 581 689 840 52
960 158063 261 656 759 961 159864
160141 220 73 573 750 831 161032
60 310 514 836 93 162330 463 680
716 163350 432 65 620 829 65 164046
70 330 527 627 877 97 165030 173
431 167190 774 168024 273 624 838
169332 39 170177 245 62 437 574
602 41 785 963 171110 240 311
172183 277 460 72 855 910 173103
486 687 771 907 164050 200 42 480
527 799 910 175070 125 236 406 509
650 955 176043 375 479 691 177307
676 388 178336 428 49 754 876
179264 379 82 592 715 897
180185 330 427 704 27 51 181125
299 540 643 182015 159 466 963
183273 78 888 184090 882 185111
366 894 917 186013 280 330 406 678
826 50 187083 349 501 77 188286 350
457 849 953 189067 188 337 77 477
88 190159 338 434 563 756 76 191268
445 501 69 999 192152 216 340 594
653 193106 26 662 711 194199 382
424 63 510 637 722

IV ciągnienie

Główne wygrane

Zł. 50.000 — 49597 188655
Zł. 25 000 — 1282
Zł. 20.000 — 145555
Zł. 5.000 — 146241
Zł. 2.000 — 60818 63427 72966
74062 86610 118184 129722 182298
185421
Zł. 1.000 — 11142 583 13745
14992 19197 27956 38193 51914
52653 55214 65421 83524 85264
505 88804 98098 108991 133145
136412 141907 142216 148612 167456
185833 189460 192626 194348

Wygrane po 200 zł.

20 67 322 464 621 35 822 1094 218
738 987 2030 888 3060 74 144 244
4168 461 598 699 57 812 31 59 5067
578 822 32 63 6015 291 524 691 973
7232 290 487 509 863 8700 58 9552
895 939 97 10062 11158 233 446 524
768 12014 64 296 400 13084 205 343
780 890 14050 489 526 77 676 82 966
15329 77 466 616 16215 547 66 748
958 18186 92 292 331 528 619 888
19228 69 887

20255 382 400 695 21012 38 107 38
222 55 99 450 14 50 91 667 22142 70
387 603 04 745 24059 71 552 71 25069
383 639 55 821 70 26285 564 700 895
27088 121 555 90 706 915 28167 527
777 928 29051 234 672 972 900 30428
30 512 564 731 82 31226 33 521 844
32129 364 459 597 753 33209 378 447
57 74 509 955 34017 228 564 741 943
35107 66 323 446 52 659 934 36048
82 162 806 37016 364 38313 40 560
612 902 39072 261 331 409 695 840
40065 87 430 33 565 533 41071 193
421 617 836 42406 710 60 965 43046
149 54 220 47 371 404 559 649 725 99
44058 219 455 45063 89 193 315 643
907 46103 238 851 47082 106 231 835
48234 575 651 700 55 853 49244 310
724 93 50001 367 402 696 51064 92
389 820 962 52125 675 53229 51 341
575 913 64 54089 160 71 72 942 65
55096 191 496 977 56311 563 85 99
737 57029 456 70 523 690 919 58086
435 775 59072 435 68
60056 152 289 479 691 866 78 934
61056 114 362 591 62532 625 737
63108 339 64178 361 411 770 920
65253 349 701 881 66152 515 820
67044 82 763 68240 610 46 69049 283
363 718 50 70097 215 411 71318 81
767 83 72142 318 69 464 601 973
73241 53 390 630 47 83 702 978 74544
75006 101 588 739 76524 26 722
965 77199 633 95 708 983 78382
79009 91 763 80470 535 651 872
81011 543 655 807 997 82387 659 714
866 83134 38 201 65 586 84066 158
236 587 85041 521 854 942 90 86487
87120 349 88208 89 306 89027 127
535 40 75

90098 856 948 91307 505 686 765
92120 93022 130 72 76 236 465 641
894 94198 244 550 866 95146 338 477
550 906 96201 399 663 924 97257
98235 99175 415 848 941 100191 373
101201 440 44 53 58 619 21 98 736
72 82 886 102078 335 499 653 812
103037 697 823 59 948 104107 232
53 383 441 709 832 58 99 942 105439
99 275 678 106415 644 107036 218
571 890 108141 46 62 73 746 57
110217 111216 402 715 112252
367 571 882 904 99 113016 138 93
287 335 434 751 114534 990 96
115078 246 453 743 116524 63 696
760 895 117079 180 368 656 935 86
118022 26 164 76 800 401 56 609 34
80 743 60 119280 503 625 731 120146
238 413 73 99 121377 696 716 819
122093 420 726 123125 531 124068
409 10 21 511 925

125304 594 126772 127404 840 87
946 69 128060 216 314 541 84 884
129723 130072 86 229 338 516 53 910
90 131017 556 820 132221 521 625 45
133300 74 627 66 753 988 134501 644
48 848 135233 465 74 636 96 995
136481 570 718 137053 101 993 138184
454 666 847 984 139085 176 327 38
83 920 140474 141004 329 31 538 658
76 83 922 142693 143119 400 144548
76 675 972 145919 146117 48 259 345
559 640 950 147015 255 670 921
148094 126 246 773 837 90 985 149356
61 548

150267 353 788 151009 630 740 46
70 872 152000 163 212 922 153043 343
531 79 605 823 154130 482 952 155097
691 156129 431 157248 679 158181 224
419 536 837 989 98 159149 293 893
987 160024 118 43 333 462 532 80 821
942 71 92 171306 435 49 773 162583
693 825 163069 287 505 78 164002 109
226 379 428 583 60 695 96 761 165491
736 844 86 1661414 81 83 217 352
168195 346 548 678 862 93 963 168035
123 299 334 466 653 777 80 160015
342 9909 170346 891 99 948 171022 59
113 43 172078 137 78 28 519 895
173034 184 535 755 63 174501 686
175131 33 534 737 902 16 89 176240
82 779 864 177489 529 974 94 178285
468 685 759 179549 848 937 180420
680 705 808 181495 546 820 75 182374
593 183000 93 391 511 45 772 828 54
184120 371 409 537 633 832 185809
186021 222 64 88 374 908 98 187031
286 356 456 97 638 188270 308 62 425
877 189077 430 78 856 190112 281 431
717 191209 15 807 918 192265 454 962
69 193316 432 49 588 697 781 969
194024 563 646 964 75

Odpowiedzi Redakcji

Czytelnikowi z Pomorza:

1 Prawo do angażowania pracowników ma przewodniczący Wydz. Pow.

2) Wydz. Pow. nie przysługuje prawo określenia specjalnego podatku od uposażeń.

3) Adres „Zielonego Sztandaru“:: Warszawa, Chmielna 110.

4) Okazowe numery żądanych pism wyślemy.

Czytelniczce z Wołynia: Śluby cywilne istnieją w Małopolsce, Poznańskim i na Śląsku. Aby nabyć prawo do korzystania z tamtejszych praw, trzeba być na miejscu zameldowanym przez określony czas.

Nazwisk adwokatów nie możemy podawać, zwłaszcza, że nie podała Pani adresu i nie możemy odpowiedzieć listownie.

Kącik radiowy

Pieśni murzyńskie

W dzisiejszej audycji płytowej o godz. 15.15 będą mieli radiosłuchacze możność usłyszenia pieśniarzy murzyńskich. Poza tym program wypełnią melodie w wykonaniu słynnej orkiestry Mario Harp Lorenzi.

Koncert symfoniczny z udziałem Egona Petri

W dzisiejszym koncercie symfonicznym o godz. 20 15, trasmitowanym z Warszawskiej Filharmonii, znakomity pianista Egon Petri wykona koncert fortepianowy e - moll Fryderyka Chopina.

„Poradnia świadomej prawdy“

W czasach kryzysu ludzie, poszukujący zarobku, wpadają na coraz to oryginalniejsze pomysły i dokonywują różnych wynalazków. Mikrofon zainstalowany w mieszkaniu pewnego pomysłowego młodzieńca, potrzebującego pieniędzy, przyniesie słuchaczom kilka scen z życia założonej przez niego instytucji, która za drobnym wynagrodzeniem... mówi ludziom prawdę w oczy. Jakie to za sobą pociąga skutki, dowiedzą się wszyscy ze skeczu Wilhelma Raorta dziś o godz. 22.30.

Radio warszawskie

PIĄTEK, 22 stycznia.

6.30 Pieśń poranna.. 633 Gimnastyka. 6.50 Marsze z płyt. 7.15 Dziennik poranny. 7.25 Parę informacyj. 7.30 Pieśni rycerstwa polskiego. 8. Audycja dla szkół. 11.30 Audycja dla dzieci starszych. 11.57 Hejnał. 12.03 Koncert w wyk. ork. wojsk. pod dyr. Zdenka Runda. 12.40 Dziennik południowy. 12.50 „Walka z robactwem“ — pog. 15. Wiad. gosp. 15.15 Pieśniarze murzyńscy. 15.55. Jak spędzić święto? 16. Film, plastyka, architektura. 16.10 Pogadanka społeczna. 16.15 Rozmowa z chorymi. 16.30 Muzyka lekka z płyt. 17. „Stanisław Krzemiński, członek Rządu Narodowego w r. 1863“ — odczyt wygł. Konrad Górski. 17.15 Dwie serenady w wyk. ork. smyczk. PTM. 17.50 Pogadanka aktualna. 18 Wiad. sportowe. 18.20 Koncert reklamowy. 18.45 Program 18.50 „Karnawał na wsi“ — pog. 19. „W lasach“ — fragment z książki Andrzeja Struga o roku 63 p. t. „Ojcowie nasi“. 19.20 Z pieśnią po kraju. 19.45 Fragment operowy. 20. Pogadanka muz. 20.15 Koncert symf. Ork. Filh. Warsz. pod

Na frontach Hiszpanii

Bombardowanie Madrytu

Agencja Havasa donosi: Artyleria powstańcza rozpoczęła w środę o godz. 17.30 bombardowanie Madrytu. Większość pocisków upadła w śródmieściu i południowych dzielnicach miasta, wyrządzając szkody. Liczba rannych i zabitych nie została dotychczas ustalona.

Nalot 3 trzymotorowców powstańczych, które bombardowały Madryt, spowodowało liczne ofiary wśród ludności cywilnej. Do ambulansów przy moście Villegas odstawiono zwłoki 5 kobiet i 6 dzieci. Ogólna ilość ofiar bombardowania wynosi 20 osób zabitych i 80 rannych.

Wojska rządowe poparte przez pociągi pancerne, posunęły się naprzód wzdłuż szosy, wiodącej na południe w kierunku Wzgórza Aniołów, nazwanego teraz Czerwonym Wzgórzem. W godzinach wieczornych artyleria powstańcza podjęła bombardowanie stolicy.

Atak pod Los Angeles

Z Madrytu PAT. donosi: Wojska rządowe, które atakowały pozycje powstańców pod Cerro de Los Angeles, cofnęły się w porządku na stanowiska, jakie zajmowały uprzednio na równinie. Cerro de Los Angeles nie zostało zajęte, lecz atak środowy uniemożliwił bardziej bezpośrednie zagrożenie pozycyj nieprzyjacielskich. Z drugiej strony atak ten miał na celu spowodowanie natychmiastowej dywersji dla zapobieżenia zapowiadanej ofensywy powstańców. Ocalenie swe zawdzięczają powstańcy jedynie nadejściu wysłanych z wielkim pośpiechem posiłków.

Porażki powstańców

Powstańcy przerwali tymczasowo posuwanie się na północ od Marbella, ponieważ zaskoczeni zostali gwałtownym kontratakiem wojsk rządowych na odcinku między Marbella a Fuemgirola. Bombardowanie Ceuty przez 3 samoloty rządowe wyrządziło znaczne szkody i pociągnęło za sobą kilka ofiar. (PAT.).

Współpraca wodzów faszyzmu

Mussolini jedzie do Niemiec

Z Paryża PAT. podaje: Korespondent berliński „Information" donosi, iż gen. Goering w czasie swego pobytu w Rzymie otrzymał misję zaproszenia Mussoliniego do Niemiec. Mussolinie miał podobno przyjąć to zaproszenie i uda się prawdopodobnie w marcu r. b. do Monachium, gdzie spotkaliby się" z kanclerzem Hitlerem. W ten sposób Mussolini oddałby kancyerzowi Hitlerowi wizytę złożoną w Wenecji w roku 1933.

Nowa kadencja Prez. Roosevelta

Uroczystości w Waszyngtonie

Z Waszyngtonu PAT. donosi: Tradycyjne uroczystości, związane z objęciem przez Roosevelta urzędowania w charakterze Prezydenta na nową kadencję częściowo zawiodły z powodu ulewnego deszczu, który rozproszył zgromadzenie na ulicach stolicy Stanów Zjednoczonych tłumy.

W mieście wzniesiono trybuny, mogące pomieścić tysiące widzów. W ciągu ostatnich kilku dni w całych Stanach Zjednoczonych napłynęło do Waszyngtonu przeszło 300.000 osób. Główna część uroczystości odbyła się, jak zwykle przed Kapitolem, gdzie mieści się Senat i Izba Reprezentantów. Pomimo deszczu tysiące osób zgromadzonych na trybunach dokoła zabudowań Kapitolu wysłuchało przemówienia Roosevelta, które było nadawane przez radio.

W orędzie swych prezydent Roosevelt zapowiedział, iż będzie dążył do usunięcia z życia amerykańskiego niesprawiedliwości, która powoduje „biedę tam, gdzie istnieje obfitość i bogactwo".

Stany Zjednoczone muszą opiekować się i interesować każdym obywatelem amerykańskim i zapewnić mu wolność.

Konstytucja 1787 roku uczyniła naszą demokrację silną.

Postęp jest widoczny, ale nowy porządek rzeczy istniejący od roku 1933 oznacza jeszcze coś więcej. Na dawnych fundamentach, powodując się dążeniem do sprawiedliwości społecznej, zobowiązaliśmy się wznieść trwalszą budowę dla dobra przyszłych pokoleń.

Stoimy na drodze trwałego postępu.

Pożyczka francuska dla Polski

Z Paryża PAT. donosi: „Journal Officiel" ogłasza tekst ustawy, upoważniającej ministra finansów do udzielenia gwarancji państwa francuskiego dla pożyczek, zaciągniętych przez Rząd polski i francusko - polskie towarzystwo kolejowe.

Wykonanie kary śmierci

W Białymstoku w dniu 20 b. m. w godzinach rannych na podwórcu więzienia stracony został przywódca bandy w Czarnej Wsi, Pantelejmon Hramenko.

Pogrzeb ofiar katastrofy pod Mysłowicami

W środę odbyły się pogrzeby 5 ofiar katastrofy kolejowej w Mysłowicach. Zmarli pochowani zostali w miejscowościach, z których pochodzili. Tłumy miejscowej ludności odprowadziły zmarłych na miejsce wiecznego spoczynku.

Rada Naczelna Związku Miast Polskich

W środę odbyło się w sali Kolumnowej na Ratuszu posiedzenie Rady Naczelnej Związku Miast Poslkich. W posiedzeniu wzięło udział ponad 60 członków Rady.

Po uczczeniu przez powstanie pamięci Józefa Piechoty, prezydenta m. Lublina, przewodniczący Starzyński zagaił posiedzenie przemówieniem w związku z przygotowaniami do Nadzwyczajnego Zjazdu Miast, wyznaczonego na dzień 26 i 27 kwietnia br. w Warszawie. Przed Zjazdem stoi zagadnienie podkreślenia roli, jaką odegrać winny w rozwoju gospodarczym Państwa miasta. Strukturalnym brakiem Polski jest przeludnienie i nadmiar bezrobocia nie tylko w mieście, lecz i na wsi.

Rozwój miast, tworzenie nowych warsztatów pracy przemysłowej, rzemieślniczej i handlowej — to jedyny normalny proces rozwojowy, jaki czeka Polskę. W okresie pomiedzy jednym spisem powszechnym a drugim ludność miast wzrosła o 25 proc., podczas gdy ludność wsi — tylko o 17 proc. Ilość miast o ludności powyżej 100.000 podwoiła się w Polsce. Miasta stanowią i stanowić będą jedyny rynek, do którego odpływać może nadmiar ludności wiejskiej dowodem czego jest fakt, iż Warszawa, Katowice, Gdynia i inne ośrodki, nawet w dobie najostrzejszego kryzysu potrafiły powiększać swe zaludnienie.

Ten rynek miejski, pochłaniający nadwyżki ludnościowe — wywodzi prezydent Starzyński — musimy uczynić jak najbardziej pojemnym, zdatnym do wchłaniania nowych rąk roboczych. Naturalną drogą, do tego celu prowadzącą, jest rozwój urządzeń miejskich, rozwój warunków, niezbędnych dla większych skupień ludzkich jak budowa ulic, wodociągów, uzbrajanie terenów budowlanych i t. p.

Następnie sprawozdanie sytuacyjne wygłosił Dyrektor ZMP. p. Porowski. Po przedyskutowaniu zamknięć rachunkowych za rok 1935-36 uchwalono na wniosek Komisji Rewizyjnej absolutorium dla Zarządu Związku. Następnie Rada załatwiła sprawy, związane ze zwołaniem Zjazdu Nadzwyczajnego oraz przedyskutowania i uchwaliła zmiany statutu, które zaproponowane zostaną Zjazdowi.

W dyskusji nad sprawozdaniem brali udział pp. Garbusiński, Drojanowski, Dalbor, tow. Stańczyk, Kowalski, Mazu, Rossowski, tow. Uziembło, Włodek, Gliszczyńska, Fidler, Kaplicki i w. innych.

Rząd i Parlament

Budżet Prezydium Rady Ministrów w komisji senackiej

Referując budżet Prezydium Rady Ministrów sen. Artur Śliwiński dłużej zatrzymał się nad sprawą ustawodawstwa w Polsce. Jesteśmy świadkami dziwnego zjawiska: zaledwie ustawa zdołała zapuścić nieco głębiej korzenia a już zjawia się nowa ustawa, przynosząca gruntowne modyfikacje. Mówca wypowiada się przeciw inflacji ustaw.

Następnie, korzystając z obecności na Komisji p. Premiera, mówca zaznacza, że chciałby doprowadzić do wymiany zdań pomiędzy Premierem a członkami Komisji na temat wzajemnego stosunku parlamentu i Rządu.

Nie chodzi tu — powiada sen. Śliwiński — o sprzeczność poglądów politycznych, społecznych czy gospodarczych, ale o coś głębszego. Rozdźwięki, jakie zarysowały się między Rządem i parlamentem, dotyczą samych podstaw naszej egzystencji. Krytyka jest nie tylko prawem parlamentu, jest jego obowiązkiem. Parlament bez krytyki to parlament bez życia.

Wyjaśnienia p. premiera Składkowskiego

Po referacie zabrał głos premier gen. Składkowski, który wyraził żal, że dyskusja nad wzajemnym stosunkiem parlamentu i Rządu wszczęta została przy budżecie Sejmu i Senatu, gdy premiera nie było. Premier uważa, że wszystkie sporne kwestie wyjaśnił w odpowiedzi danej sen. Rostworowskiemu na plenum Senatu. Uważa to za niespodziankę, że jest dziś znowu atakowany, kiedy wówczas otrzymał oklaski Senatu. Rząd daje odpowiedzi na wszystkie interpelacje poselskie. Jest to najwyższy wyraz kurtuazji i szacunku Rządu dla sprawy interpelowania go przez posłów i senatorów. W sprawie konkretnej sen. Heyman-Jareckiego zareagował premier żywo, może gwałtownie, ale szczerze i zgodnie ze swoim temperamentem. W parlamencie francuskim tego rodzaju reakcje są na porządku dziennym i wcale nie wpływają na stosunek Rządu do parlamentu.

(Ale we Francji jest parlament, zasługujący na tę nazwę, a czymże jest polski — żal się Boże — „parlament"? Red.).

Stwierdza kategorycznie, że jako szef Rządu ma głęboki pełny sentyment, lojalność i chęć współpracy z ciałami parlamentarnymi.

Sen. Dezykiewicz (Ukr.) zarzuca Rządowi, iż traktuje sprawę ukraińską zbyt flegmatycznie. Najlepszem wyjściem było by stworzenie ministerium dla spraw ukraińskich na wzór ministerium dla Galicji w b. Austrii.

Sen. Petrażycki powiada:

„Sposób reagowania P. Premiera na przemówienia członków Izb Ustawodawczych, nie tylko wśród wielu nas wywołuje wrażenie pewnego lekceważenia. Może jesteśmy drażliwi pod tym względem, co zresztą nie uważam za karygodne, bo instytucja, która ma poczucie swej godności i dumy, powinna być drażliwą. Ten stosunek P. Premiera do Izb wyszedł już poza ramy Izb i został zrozumiany, jako lekceważenie. Również i niektóre organa prasowe podniosły ten moment i poświęciły członkom Izb zjadliwe uwagi. Wierzę w dobrą wolę P. Premiera. Wierzę, skoro P. Premier mówi, że nie miał najmniejszych intencyi lekceważenia członków Izb, ale ton Jego przemówień, sposób reagowania na przemówienia, miał coś, co mogło być zrozumiane, jako lekceważenie. Nie przyczynia się to do podniesienia w społeczeństwie autorytetu Izb, które i tak przecież muszą go sobie zdobywać ciężką pracą".

Sen. Zarzycki, b. minister, oświadcza, że jako członek Rządu wychodził z parlamentu z wrażeniem straconego czasu. Bardzo oryginalny jest pogląd p. senatora, iż konieczna jest w życiu państwowym kontrola Izb. (A więc nie kontrola Rządu przez parlament, lecz kontrola parlamentu przez Rząd. Tego jeszcze nie było! — *Przyp. Red.*).

Po przerwie obiadowej w dalszym ciągu głównie dyskutowano nad wzajemnym stosunkiem Rządu do parlamentu i wzajemnie, parlamentu do Rządu.

Mówiono też o ordynacji wyborczej. Gdy sen. sen. Radziwiłł i Lechnicki twierdzili, że należy ją zmienić, to sen. Rostworowski twierdzi, że owszem ordynacja ma usterki, ale nawrót do dawnych stosunków jest nie możliwy.

REPLIKA P. PREMIERA.

W końcu jeszcze raz zabrał głos p. premier Składkowski, który w obszernym przemówieniu uzasadniał krótkotrwałość sesii parlamentarnych, obszernie omówił stosunek kontrolujących do kontrolowanego Rządu, stwierdził, że jego prosta natura nie orientuje się w tym, za co Senat daje oklaski, czy za szczerość, czy za to, że mówca przekonał słuchaczów.

Dalej, odpowiadając sen. Petrażyckiemu, oświadczył, że chciałby być takim premierem, któremu by wierzono i którego ton nikogo by nie raził. Ale widocznie nie potrafi być takim premierem. Więc woli być takim premierem, żeby mu wierzono, a jego ton raził, niż żeby ton był słodziutki, a nie wierzono mu.

P. permier kończy prośbą, by Komisja szczerze ujęła stosunek Rządu do parlamentu. „Mogę wszystko przyrzec, tylko jednej rzeczy — być pokornym premierem nie potrafię. (Głos: Nie trzeba!).

Ostatni zabrał głos referent sen. Śliwiński, który pom. in. powiedział:

„Pan premier mówił, że nie może być pokornym premierem. Stanowisko bardzo słuszne. Okoliczności, niestety tak się złożyły, że parlament nasz często uchodził za pokorny parlament. Pokora jest wielką cnotą chrześcijańską, ale pokora parlamentu byłaby grzechem".

Dalej powiada sen. Śliwiński:

„P. premier mówił, że woli oprzeć się na oklaskach, aniżeli na tym, co mówiono o jego przemówieniu. Otóż oklaski to słabe oparcie. Gdy przebrzmia natychmiast — można się przewrócić".

Na tym zakończono obrady.

Środowe posiedzenie Sejmu

Napiętnowanie „Małego Dziennika" przez Ministra Oświaty

Poniżej dajemy dokończenie mowy min. Świętosławskiego, której początek zamieściliśmy we wczorajszym numerze.

W sprawie artykułu w „Małym Dzienniku", podającego informacje Kat. Ag. Prasowej o metodach, stosowanych przez Komisję międzyministerialną w szkołach śląskich, oraz w sprawie komunikatu Min. Wyzn. Rel., zaprzeczającego faktom, cytowanym przez „Mały Dziennik" — min. Świętosławski powiedział:

„Komunikat Min. ukazał się w prasie dn. 22.XII.1936 r. i oto w parę dni później „Mały Dziennik" umieszcza w Nr. z dn. 31 XII1936 r. notatkę, powołując się na swego specjalnego wysłannika, że „z przyjemnością stwierdzamy, iż wyniki tych badań (wysłannika) nie dają pewności, że zaznaczone fakty się wydarzyły". *(Wesołość).*

W tym stanie rzeczy dwa następne pytania ks. pos.. Downara, a mianowicie: a) „Czy p. Minister raczy wydać zarządzenia, któreby na przyszłość ochroniły młodzież od podobnych przykrości?, b) „Czy p. Minister raczy pociągnąć do odpowiedzialności czynniki, które spowodowały tego rodzaju postępek?", uważam za nieaktualne".

Wystąpienia tego rodzaju są niedopuszczalne, są szkodliwe dla Państwa — stwierdza p. minister.

Przechodząc do następnych interpelacyj, dotyczących zajść w Święcianach p. minister widzi źródło ich w nastrojach podniecenia wywołanego prądami społecznymi oraz wypadkami zagranicznymi, znajdującymi w kraju żywy oddźwięk. Do podniecenia umysłów przyczynia się polemika prasowa, często nieprzebierająca w środkach.

Nauczycielstwo jest siłą wciągane do polityki.

Co do samego zajścia w Święcianach p. minister oznajmia:

Dochodzenie wstępne kuratorium zostało już ukończone w odniesieniu do nauczyciela, którego zachowanie się w kościele nie licowało z powagą stanu nauczycielskiego. Winny pociągnięty został do odpowiedzialności Winni drobniejszych wykroczeń otrzymali upomnienia kuratora.

Mogę poza tym stwierdzić, że zawieszenie w urzędowaniu ks. B. Gramza nie było represją dyrekcji gimnazium za wygłoszone przeciw Związkowi Nauczycielstwa Polskiego kazanie, lecz wynikiem nieposłuszeństwa służbowego ks. Gramza, który wobec dyrektora gimnazium, domagającego się by nie poruszał wobec młodzieży kwestii, mogących podrywać autorytet nauczycieli, odpowiedział, uderzając pięścią w stół, że nadal poruszać je będzie, dodając słowo „zrozumiano", poza tym ks. Gramz ubliżył dyrektorowi, nazywając wobec nauczycielstwa służbowe wystąpienie dyrektora niehonorowym".

P. minister jeszcze raz piętnuje „lekkomyślność i nieostrożność" w przytaczaniu niesprawdzonych faktów, jak te, które podał „Mały Dziennik" i oświadcza:

„Mogę jednak zapewnić, że zajścia podobne do zajść święciańskich nie wytrąca ani mnie ani podległego mi ministerium z obranej drogi objektywnego i sprawiedliwego rozpatrywania każdego konfliktu. Przez spokój, objektywizm i równowagę ducha dążyć będziemy wszyscy, aby w granicach naszych możliwości usuwać przyczyny powstania konfliktów, aby wszyscy nauczyciele łącznie z prefektami pracowali zgodnie nad wspólnym dziełem wychowania młodzieży na dobrych i prawych obywateli Rzeczypospolitej".

O OBRONĘ NAUCZYCIELSTWA.

Po przemówieniach p. Prystorowej i ks. Lubelskiego pos. Hoffman apelował do ministra, by wziął w obronę nauczycielstwo przed atakami pewnego odłamu prasy.

Na tym dyskusję wyczerpano.

Czytajcie prasę socjalistyczną!

Włochy nie wezmą udziału

w obradach Rady Ligi Narodów

Agencja Stefani donosi z Rzymu: Z kół miarodajnych informują, że Włochy nie wezmą udziału w styczniowej sesji Rady Ligi Nar., ponieważ Liga Narodów w dalszym ciągu oficjalnie uznaje przedstawicielstwo byłego negusa, przy niej akredytowane, chociaż oddawna już nie istnieje państwo abisyńskie.

Włochy będą w dalszym ciągu wstrzymywały się od prac genewskich, dopóki sprawa ta nie zostanie ostatecznie załatwiona. (PAT)

OSTATNIE DEPESZE I WIADOMOŚCI NA STR. 1 i 2.

Wiadomości Sportowe

Z dnia

JAKIE BĘDĄ DALSZE LOSY WKS. LEGIA.

Związek Wojskowych Klubów Sportowych jeszcze nie powziął żadnej obowiązującej decyzji odnośnie dalszych losów WKS Legia, którego zarząd przed kilku dniami złożył mandaty. Projekt mianowania komisarzem klubu ppłk. Ziętkiewicza napotyka na trudności, ze względu na wypadek łączenia przez płk. Ziętkiewicza funkcji komisarza klubu ze stanowiskiem zastępcy dyrektora P. U. W. F. Do mianowania komisarza dla WKS. Legia najprawdopodobniej jednak dojdzie, przy czym komisarz taki mianowany byłby czasowo dla uporządkowania agend klubu i zwołania nadzwyczajnego walnego zebrania dla wyboru nowych władz.

Hokej

WARSZAWIANKA — ZASS. 5:2.

Na boisku Warszawianki rozegrany został we wtorek późnym wieczorem mecz hokejowy o mistrzostwo klasy A okręgu warszawskiego pomiędzy Warszawianką i ZASS-em. Mecz zakończył się zwycięstwem Warszawianki w stosunku 5:2 (4:1 (1:1, 0:0).

Narciarstwo

UDOGODNIENIE DLA NARCIARZY.

Niemieckie koleje żelazne wprowadzają w wagonach specjalne żelazne uchwyty dla nart. Koleje niemieckie słusznie sądzą, że narciarz nie lubi rozstawać się ze swymi deskami i składać je w osobnym wagonie. Dlatego też w wagonach kolejowych zmontowano poprzeczne szyny dla układania nart pod sufitem oraz żelazne klamry u ścian, pozwalających na ustawienie kilku par part.

TRENING CHIERRONI'EGO.

Znakomity narciarz włoski, Chierroni, wyjawił dziennikarzom w wywidzie prasowym nast. ciekawsze szczegóły:

Chierroni stale mieszka w Alpach włoskich i jest z zawodu drwalem. Z tej racji przebywa on tygodniami na dużych wysokościach i niejednokrotnie dla zdobycia sobie zapasu wody, zmuszony był po kilka razy na tydzień przebiegać na nartach dystans 18 klm. wdół do źródła. W drodze powrotnej ciągnął za sobą na sankach spory zbiornik wody.

Ten rodzaj pracy zawodowej stanowił, jak twierdzi Chieroni, świetny dla niego trening, szczególniej zjazdowy. Będzie on startować w tegorocznych narciarskich mistrzostwach świata i aspiruje do tytułu mistrza w biegu zjazdowym.

Tenis

CZECHOSŁOWACJA MA 17.000 TENISISTÓW.

Ogłoszone w tych dniach sprawozdanie czechosłowackiego Związku Tenisowego podaje żeż Czechosłowacja posiada obecnie 16.965 tenisistów, w 451 klubach. Z tej liczby związek niemiecki w Czechosłowacji posiada 110 klubów i 3249 zawodników.

Czysty dochód związku za rok ubiegły wynosił 260 tys. koron czeskich.

FRANCJA ZDOBYWA PUCHAR KRÓLA GUSTAWA V.

W Sztokholmie rozegrany został finałowy mecz tenisowy o puchar króla Szwedzkiego Gustawa V-go pomiędzy Francją i Szwecją. Mecz zakończył się zwycięstwem Francji w stosunku 4:1, przy czym Szwedzi wygrali jedynie grę podwójną. Słynny tenisista szwedzki Schroeder został niespodziewanie gładko pokonany przez Borotrę oraz przez Destremeau

NOWA PORAŻKA PERRY'EGO Z VINESEM.

W Detroit rozegrany został mecz tenisowy pomiedzy najlepszymi tenisistami świata Vines'em i Parrym. Zwyciężył ponownie Vines w stosunku 14:12, 6:2, 6:1. W ten sposób Anglik odniósł dotychczas trzy zwycięstwa, a Amerykanin dwa.

Warto zaznaczyć że zawody te cieszą się olbrzymim zainteresowaniem, mimo wątpliwości, czy wyniki nie są zgóry umówione.

Atletyka

TRUDNOŚCI Z MECZEM ZAPAŚNICZYM POLSKA — FRANCJA.

W dniu 31 b. m. ma być rozegrany w Warszawie międzypaństwowy mecz zapaśniczy Polska — Francja. Niestety sprawa tego meczu nie została dotychczas definitywnie załatwiona, ponieważ Francuzi zażądali większych warunków podróży niż to może ofiarować Polski Związek Atletyczny. Obecnie Polski Zw. Atletyczny oczekuje na ostateczną odpowiedź francuskiego związku.

Z całego świata

Japoński Związek Łyżwiarski napróżno, jak dotąd, czyni starania o zniesienie policyjnego zakazu figurowej jazdy parami na lodzie. Związek Japoński zmuszony był wskutek tego skreślić i w tym sezonie konkurencję jazdy parami z programu mistrzostw.

Olimpijska ekspedycja Stanów Zjednoczonych do Berlina była niezwykle kosztowna. Pomimo starań Amerykański Komitet Olimpijski zmuszony był zaciągnąć pożyczkę w wysokości 25.000 dolarów, a ponadto niektórzy zawodnicy olimpijscy z własnej kieszeni opłacili koszta podróży.

Ustawa o zagranicznych majątkach Polaków

Wpłynął do laski marszałkowskiej projekt ustawy o zagranicznych majątkach obywateli Państwa Polskiego.

ŻYCIE WARSZAWY

Dziś rozdawn'ctwo odzieży dla bezrobotnych

Obywatelski Komitet Pomocy Społecznej otrzymał od Komitetu Pomocy Zimowej część odzieży i obuwia, zebraną podczas ostatniej zbiórki. Komitet przystępuje do rozdawnictwa w piątek 22 b. m. Bezrobotni, posiadający karty świadczeń Komitetu Pomocy Zimowej, zamieszkali na terenie I, II, XIV i XV komisariatów P. P. winni zgłosić się tego dnia w godzinach od 9 do 14 do ogrodu „100 Pociech" (Zygmuntowska 1). Komitet otrzymał do rozdania 1.600 kompletów, złożonych z różnych sztuk odzieży, obuwia i bielizny. Zaopatrzenie powyższe otrzyma jedna osoba na każdą rodzinę. O dalszych komisariatach nastąpi oddzielne zawiedomienie.

Co grają w teatrach?

TEATR ATENEUM. Codziennie „Wozny i minister' z Jaraczem.

TEATR WIELKI: Dziś w piątek poraz pierwszy w sezonie „Eugeniusz Oniegin".

TEATR NARODOWY: Od dziś, t. j. od piątku na scenie teatru Narodowego na krótki okres czasu wznowiona „Wielka miłość" z Ćwiklińską, Eichlerówną i Osterwą.

TEATR POLSKI daje dziś ostatnie przedstawienie „Klubu Pickwicka".

W sobotę, niedzielę i poniedziałek — ostatnie przedstawienia pięknej i wzruszającej sztuki Żeromskiego „Sułkowski".

We wtorek 26 b. m. wraca na repertuar „Wesele Figara".

TEATR MAŁY. Dziś „Lato w Nohant" J. Iwaszkiewicza i jutro ostatnie 2 przedstawienia.

TEATR NOWY: Od dziś, t. j. od piątku „Księżyc w żółtej rzece" w reżyserii K. Borowskiego, irlandzka sztuka Johnstona.

TEATR LETNI: Dziś cieszący się rekordowym powodzeniem „Żołnierz Królowej Madagaskaru".

TEATR KAMERALNY: gra dziś nową sztukę autora „Matury" W. Fodora „Tajemnica lekarska".

TEATR MALICKIEJ daje w piątek jubileuszowe 25-te przedstawienie świetnej komedii rumuńskiej A. de Herz'a „Zamieszaj".

CYRULIK WARSZAWSKI: W sobotę rewelacyjna premiera wielkiej rewii karnawałowej „Cabaretissimo' z dawno niewidzianą Kalinówną na czele zespołu.

OPERETKA PRZY UL. KAROWEJ. Dziś o godzinie 20-ej „Zakochana Królowa" z Wermińską i Fertnerem w rolach głównych.

OPERETKA „8.15" przy ul. Śniadeckich. Co wieczór o 8.15 „Gaby".

TEATR „13 RZĘDÓW". Dziś satyra polityczna „Duby Smalone"

TEATR ROZMAITOŚCI (Chłodna 49). Dziś i codziennie o 8.15 wiecz. farsa „Hurra! Jest chłopczyk".

STOŁECZNY TEATR POWSZECHNY. W piątek na ul. Strzeleckiej 11-13 premiera: „Uciekła mi przepióreczka" Żeromskiego.

ROSYJSKIE STUDIO DRAMATYCZNE (Nowy Świat 19): Sztuka Niemirowicza-Danczenki „Cena życia". Przedstawienia odbywają się w piątki, soboty i niedziele o godz. 20

ŻYDOWSKI TEATR REPREZENTACYJNY (Nowości, Bielańska 5): Codziennie o godz. 9.15 komedia muzyczna „Błądzące Gwiazdy".

Z FILHARMONII. W piątek odbędzie się niezwykle interesujący koncert symfoniczny, którym dyrygować będzie jeden z najwybitniejszych kapelmistrzów współczesnych, Herman Scherchen.

PIANISTA ANGIELSKI w KONSERWATORIUM. W sobotę dnia 23 b. m. zaprezentuje się publiczności warszawskiej w sali Konserwatorium młody, wielce utalentowany pianista angielski Alfred Kitchin.

CYRK. Codziennie o 8.15 (wtorki, środy, soboty i święta o 4.30 i 8.15) Noworoczny program nowości i grupa tygrysów bengalskich.

„Księżyc w żółtej rzece" i „Wielka miłość"

Świeżo wystawiona, niezwykle interesująca i poruszająca szereg żywotnych zagadnień sztuka irlandzka „Księżyc w żółtej rzece" przeniesiona będzie od dziś t. j. od piątku z teatru Narodowego na scenę teatru Nowego.

Również od dziś t. j. od piątku na krótki okres czasu na scenie teatru Narodowego na przedstawieniach wieczorowych wznowiona będzie kapitalna komedia Molnara „Wielka miłość" koncertowo grana w naczelnych rolach przez Ćwiklińską, Eichlerównę i Osterwę.

Nasza rubryka
Poszukiwanie pracy

TANIO uczy student - studentka niemieckiego, polskiego, łaciny, matematyki. Powszechna - gimnazjum. Uczą starszych. Tel. 309-86. Od 3-ej do 8-ej wiecz.

Zbiorowe zaczadzenia

Przy ul. Rybaki 17 zatruli się dwutlenkiem węgla: 25-letni Michał Szpila, bezrobotny i 22-letnia Helena Kimanówna, służąca.

Na Annopolu w schronisku dla bezdomnych, również zatruli się czadem: Rozalia Zalewska, przy mężu i syn jej, 4-letni Waldemar.

Wreszcie przy ul. Dzielnej 43 zatruli się: 52-letni Josek Rotsztejn, śpiewak i 43-letnia Chaja Blumenkrantzowa, handlarka.

Wszystkim ofiarom nieostrożności, lub wadliwych pieców, pomocy udzielił lekarz Pogotowia, pozostawiając zatrutych na miejscu.

Pożary

Przy ul. Hofmanowej 9, wskutek wpuszczenia belki w przewód dymowy, zapaliła się belka, krokwie i łaty dachowe, w domu należącym do Stefana Sztoka. Pogotowie III oddziału straży, po godzinnej akcji, pożar ugasiło.

Przy ul. Stalowej 33, w mieszkaniu Romana Kamińskiego, wskutek zanieczyszczenia przewodu dymowego, zapaliła się ścianka drewniana. Pogotowie V-go oddziału straży, po dwugodzinnej akcji, pożar ugasiło, wyrąbując część ścianki.

Nocy ub. wynikł groźny pożar przy ul. Niemcewicza 17, na terenie tow. węglowego „J. J. Kamienieccy" sp. z o. o. Pożar wynikł prawdopodobnie od piecyka żelaznego w kantorze wagowym, po czym szybko przeniósł się na biuro. Na miejsce przybył IV oddział straży ogniowej. Akcja trwała 3 godziny. Kantor, mieszczący się w drewnianym parterowym budynku, wraz z biurem, urządzeniem i wagą spłonęły niemal doszczętnie. Straty znaczne, lecz narazie nie ustalone. Przyczyna — silnie rozpalony piec żelazny.

Kronika Organizacyjna

SEKCJA PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH PPS. W piątek dnia 22 b. m. o g. 6 wiecz. odbędzie się posiedzenie nowego Zarządu, ul. Warecka 7, II p.

PIĄTEK.

W piątek dn. 22 b. m. o godz. 7 w. na niżej podanych dzielnicach odbędą się zebrania dla członków i wprowadzonych gości z referetami na aktualne tematy:

Dz. *„Rakowiec"*, Pruszkowska 6, ref. tow. J. Stopnicki.

Dz. *„Praga"*, Brukowa 35.

Dz. *„Śródmieście"*, Warecka 7, II piętro. Zebranie organizacyjne tylko dla członków, z referatem n. t. *Sprawozdanie z Warsz. Konferencji Okręgowej.*

Dz. *„Ochota"*, Grójecka 94 o godz. 5 pop. posiedzenie Komitetu, a o g. 7 wiecz. Zebranie organizacyjne.

Dzł. *„Mokotów"*, Chocimska 23, ref. tow. Malinowski.

Dzł. *„Wola-Czyste"*, Wolska 44, ref. tow. dr. A. Próchnik.

Dz. „Jerozolima", Chłodna 30, ref. tow. Stan. Benkiel.

Dz. *„Starówka"*, Długa 21. Zebranie organizacyjne, ref. tow. Kamiński n. t. „Sprawozdanie z Konferencji Okręgowej.

Dz. *„Czerniaków"*, Nowosielska 1, ref. tow. Jan Dąbrowski.

T. U. R.

PUBLICZNE ODCZYTY SOBOTNIE.

W sobotę 23 m. b. o godz. 8 m. 15 wiecz. w lokalu Związku Drukarzy (Nowy Świat 38) odbędzie się odczyt obyw. Józefa Reka na temat „Oblicze wsi". Wstęp dla członków 35 gr., dla pozostałych — 40 gr.

Z mrozu i wycieńczenia

Przy ul. Dzikiej 4, w schronisku dla bezdomnych, nocy ub. znaleziono nieprzytomnego 63-letniego Ludwika Jaworskiego, robotnika (bezdomnego), który późnym wieczorem przyszedł do schroniska. Lekarz Pogotowia stwierdził ogólne wycieńczenie, wyniszczenie i przemrożenie. J. w stanie ciężkim przewieziono do szpitala Dz. Jezus.

Pościg policjanta z pasażerką za dorożkarzem

Na rogu ul. Marszałkowskiej i Siennej wsiadła do dorożki Stanisława Pińczukówna, polecając jechać na ul. Smolną. Tam — jak twierdzi pasażerka — wręczyła 50 zł. dorożkarzowi, który zamiast wydać reszty, podciął konia i szybko odjechał. Pasażerka pogoniła za dorożką i na Nowym Świecie, wraz z policjantem wsiadła do taksówki, zarządzając pościg. Dopiero na rogu ul. Ludnej i Czerniakowskiej uciekającego dorożkarza ujęto. W komisariacie okazało się, iż jest to Józef Majewski. Podczas osobistej rewizji banknotu 50-złotowego nie znaleziono. Majewski zeznał, iż Pińczukówna jakoby kazała mu się obwozić po mieście, a za jazdę mieli następnie udać się razem na libację. Ponieważ zeznanie pasażerki o wręczeniu banknotu 50 zł. jest b. wątpliwe, przeto po sporządzeniu protokułu, Majewskiego zwolniono.

Zamachy samobójcze

Przy ul. Grzybowskiej 2, w mieszkaniu nauczycielki, Jadwigi Bieleckiej, służąca, 19-letnia Katarzyna Śliwińska, udając się na spoczynek, odkręciła wszystkie kurki przy maszynce gazowej, drzwi zaś od kuchni zamknęła na klucz. Gdy rano Bielecka wstała, zastała Śliwińską nieprzytomną, wskutek zatrucia gazem. Desperatkę w stanie ciężkim przewiozło Pogotowie do szpitala Dz. Jezus. Przyczyna — zawód miłosny.

Przy ul. Nowy Świat 26 napiła się esencji octowej 22-letnia Kazimiera Rozejchówna, fortancerka. Desperatka, po udzieleniu pomocy, pozostała w domu.

Co wyświetlają kina?

APOLLO: „Pani Minister tańczy".
ADRIA: „Pan z milionami".
ANTINEA: „Człowiek, który rozbił bank w Monte Carlo" i „Dziewczę z Budapesztu".
AMOR: „Mam lat 19" i „Potępieniec".
AKRON: „Za chwilę szczęścia" i Buck Jones".
AS: „Samochód Nr. 99".
ATLANTIC: „Zapomniana symfonia".
BAŁTYK: „Orzeł krymski".
BIS: „Władczyni Libanu" i „Nie odchodź odemnie".
CAPITOL: „Ich troje".

CASINO: „Barbara Radziwiłłówna" ze Smosarską.

COLOSSEUM: „Janosik — hetman zbojnicki".
GDYNIA: „Panowie w cylindrach" i rewia.
ELITE: „Błękitna parada" i „Nieśmiertelne melodie".
EUROPA: „San Francisco".
FAMA: „Bohater dnia".
FORUM: „Mały buntownik" i „Upiór na sprzedaż".
FLORIDA: „Złoto" i „Mleczna droga".
FILHARMONIA: „Stradivari".
HOLLYWOOD: „Romans w Budapeszcie" i rewia.

HELIOS: „Tajemnica panny Brin" oraz dodatki.
ITALIA: „Hotel Savoy".
IMPERIAL: „Jej pierwsza miłość".
KOMETA: „Maria Stuart" i rewia.

LOS: „Zuzanna idzie w świat" i „Bunt zwierząt".
MASKA: „Dom Nr. 56" i „Nocne motyle".
MINERWA: „Manewry miłosne" i „Poławiacze skarbów".

MAJESTIC: „Tylko raz kochała".

METRO: „Bounty' i rewia.
MEWA: „Tysiąc taktów miłości" i „Porwano kobietę".
MUCHA: „Władczyni Libanu" i „Sprzedajemy na wesoło".
NOWA TOMBOLA: „Poznali się w Monte Carlo" i „Szyfr Nr. 77".
MIEJSKIE: „Król kobiet".

OKO PRASKIE: „Rose Marie".
PAN: „Papa się żeni".

PETIT TRIANON: „Panowie w cylindrach" z Fred Astaire i Ginger Rogers i „Gra o kobietę".
POPULARNY: „Na zgliszczach szczęścia". i rewia.
PROMIEŃ: „Biała parada" i „Świat jest zakochany".
PRAGA: „Pan Twardowski" i rewia.
RAJ: „Czarne róże".
RIALTO: „Jego złota rybka".
RIVIERA. „Straszny dwór".
RENA: „Jadzia" ze Smosarską.
ROMA: „Biały anioł".
ROXY: „Fredek uszczęśliwia świat".
SFINKS: „Pokusa" z Marleną Dietrich.
SOKÓŁ: „Walc szczęścia" i „Whisky i dolary".
SORRENTO: „Czu - Czin - Czau".
STUDIO: „Pałac we Flandrii".
STYLOWY: „Romeo i Julia" wg. Szekspira.
ŚWIATOWID: „Szczepko i Tońko".
TON: „Rose Marie".

UCIECHA: „Żółty skarb".
UNIA: „Królewska faworytka" i rewia.

Działalność PKO w roku ubiegłym

Dorocznym zwyczajem w dn 21 b. m. odbyła się w Warszawie w centrali P. K. O. konferencja prasowa, na której prezes Henryk Gruber wygłosił przemówienie, informując licznie zebranych przedstawicieli prasy o wynikach działalności instytucji w roku 1936-ym.

Ogólna suma wkładów wzrosła w roku 1936 w porównaniu z rokiem poprzednim o zł. 13.981.942.60 i osiągnęła sumę 895,7 miln. zł. Osiągnięta ogólna suma wkładów stawia P. K. O. na pierwszym miejscu pośród zespołów instytucyj finansowych w Polsce. Instytucja gromadzi około ⅓ globalnej sumy wkładów w Polsce.

Dział oszczędnościowy wykazuje w roku sprawozdawczym nieznaczną różnicę wkładów, wynoszącą 13 miln. zł., co przypisać należy w dużym stopniu odpływowi wkładów większych, które wykazywały tendencję do inwestycji i przeszły na wkłady czekowe, które wykazały wzrost o 29,6 miln. zł.

Ogólna suma wkładów oszczędnościowych osiągnęła na koniec 1936 r. sumę 663,7 miln. zł. Liczba książeczek oszczędnościowych wzrosła w roku sprawozdawczym o prawie 400 tys., osiągając na koniec r. 1936 2.287.000. W ten sposób jedna książeczka PKO przypada na 15-tu mieszkańców.

W obrocie czekowym ogólna suma obrotów wzrosła o 576 milionów zł. i wynosiła 28,1 miliarda zł. Wzrost wykazuje również liczba kont czekowych, mianowicie o 1.490 do liczby 77.991 kont. Stan wkładów na kontach czekowych wynosił na ultimo roku sprawozdawczego 231.9 miln. zł., a więc w porównaniu z końcowym stanem z 1935 r. wzrósł o 29,6 miln. złotych.

Z ogólnej sumy obrotu czekowego w wysokości 28,1 milrd zł. na obrót gotówkowy przypada 6,8 milrd. zł., na obrót zaś bezgotówkowy 21,3 milrd. zł.

W dziale ubezpieczeń na życie obserwujemy wzrost zarówno liczby polis, jak i sumy ubezpieczenia. W ciągu 8½ lat jego istnienia osiągnięto 125 tysięcy polis ubezpieczeniowych na ogólną sumę ubezpieczenia 183,7 miln. zł. Fakt stałego przyrostu liczby polis ubezpieczeniowych dowodzi, że ten typ ubezpieczeń najbardziej odpowiada sferom średnio zamożnym.

Akcja kredytowa PKO, prowadzona drogą skupu papierów o stałym oprocentowaniu, a więc akcja alimentowania życia gospodarczego tanim kredytem długoterminowym wyrażała się w r. 1936 sumą 696,1 miln. zł., a łącznie z Działem Ubezpieczeń na Życie — 723,9 miln. zł. W roku sprawozdawczym udzielono za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego na finansowanie akcji budownictwa mieszkaniowego zł. 46.480.000, na inwestycje komunikacyjne złotych 12.600.000, oraz na inwestycje komunalne zł. 4.461.000. Szczegółowe zestawienie portfelu papierów wartościowych PKO wykazuje, że na papiery, emitowane przez państwo i instytucje kredytu długoterminowego na cele gospodarcze przypada 88,1% portfelu na papiery zaś państwowe o charakterze skarbowym lub budżetowym—11,9%.

Kredyty krótkoterminowe, do których zaliczamy kredyty na zastaw papierów wartościowych, skup weksli i akceptów, kredyty wekslowe oraz pożyczki hipoteczne i na zastaw polis, wzrosły łącznie o 5,6 miln. zł., osiągając na koniec roku sprawozdawczego 43,1 miln. zł. Na uwagę zasługuje również zapoczątkowana w tym roku akcja kredytowania drobnego kupiectwa, która ze względu na dogodne warunki, spotkała się z wielkim uznaniem ze strony zainteresowanych sfer.

Wartość lokat w nieruchomościach PKO, łącznie z Działem Ubezpieczeń na dzień 31.XII 1936 r. wynosiła 47,5 miln. zł. Łączna suma lokat PKO w papierach wartościowych, kredytach krótkoterminowych i nieruchomościach wynosiła na koniec roku sprawozdawczego 814,5 miln. zł., wzrosła więc w porównaniu z r. 1935 o 62,3 miln. zł.

Aktywa pierwszego stopnia płynności utrzymywane były stale na wysokim poziomie i w r. 1936 wynosiły one około 27% powierzonych kapitałów.

Operacje w dziale przekazów zagranicznych kształtują się nadal pomyślnie, i to pomimo zaostrzonych ograniczeń dewizowych w różnych krajach. Ilość zleceń, załatwionych w tym dziale, wynosiła w roku sprawozdawczym 181.212 na ogólną sumę 46,6 miln. zł.

W dziale zleceń giełdowych wykonano w roku ubiegłym 10.141 zleceń zakupu i sprzedaży papierów wartościowych i dywidendowych na łączną sumę 18,6 miln. zł., co stanowi 20% ogólnych obrotów papierami wartościowymi i akcjami, dokonanych w r. 1936 na giełdzie warszawskiej. W porównaniu z rokiem poprzednim, ilość dokonanych tranzacyj wzrosła o 43%.

Bank PKO w chwili obecnej posiada 4 placówki zagraniczne, mianowicie w Paryżu, w Buenos-Aires, w Tel-Avivie oraz Wydział Przekazowy Linii Gdynia - Ameryka w Nowym Yorku. Ruch wkładów w poszczególnych Oddziałach kształtował się niejednolicie, co pozostawało w związku z wydarzeniami, jakie zachodziły na terenie działalności poszczególnych Oddziałów.

Ogółem suma wkładów, pozyskanych przez Bank PKO, wynosiła na koniec 1936 r. w przeliczeniu na złote — 30 874 tys. zł. Ogólny obrót Banku PKO wraz z jego placówkami zagranicznymi wynosił w roku 1936 około 900 miln. zł. Podkreślić ponadto należy, że akcja Banku PKO posiada dziś znaczenie nie tylko natury gospodarczej, lecz i społecznej. Ochrona emigrantów przed wyzyskiem i nadużyciami, roztoczenie opieki nad ich oszczędnościami stwarza mocną więź moralną i materialną rodaków naszych z Macierzą.

Konkludując, mówił prezes Gruber, widzimy, że działalność PKO sięga dziś do najdalszych zakątków kraju, do wszystkich bez wyjątku sfer społeczeństwa, a także poza obręb naszego kraju, spełniając misję krzewienia idei oszczędności i przezorności życiowej wśród Polaków, jako zaś dysponent olbrzymich sum, stanowiących własność drobnych ciułaczy, przetwarza je w kapitały, które wracają do obrotów gospodarczych w formie najbardziej dla naszego organizmu gospodarczego przydatnej, pod postacią taniego i przystępnego kredytu długoterminowego.

Głosy czytelników

O OKIENKO NA POCZCIE.

Na poczcie głównej istniało przez czas dłuższy okienko, przyjmujące opłaty za korzystanie z Radia. Była to duża wygoda dla publiczności, która przy załatwianiu spraw pocztowych mogła jednocześnie opłacić Radio.

Ale oto niedawno okienko zlikwidowano, a dział radiowy przeniesiono do sąsiedniego budynku. Pozbawiono publiczność wygody i skazuje się ją obecnie na niepotrzebną stratę czasu.

Zdaje mi się, że wszelkie zmiany na urzędach winne dążyć do powiększenia wygód publiczności, a nie do zmniejszania ich. To też wierzę, że dyrekcja poczty otworzy na nowo okienko, niebacznie zamknięte.

Jeden z wielu.

Redaktor odpowiedzialny: LUDWIK WINTEROK. Odbito w drukarni Sp. Nakładowo-Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 7.